

SUKKERROE- NYT

Danske Sukkerroedyrkere orienterer

- Sorter 2013, side 4
- Nyt koncept for undersøgelse af roeoptagning, side 20
- Maskinel kuledækning, side 26
- En næsten perfekt 2012-høst, side 28

- Roer som i gamle dage, side 30

HØJESTE INDTJENING*

Ny standard for indtjening

CORVINIA

- Høj sukkerprocent (**18,6 %***) og lavere transportomkostninger
- Højeste indtjening (+ **571 kr. pr. ha***), og bedste økonomi af alle markedssorter - to år i træk
- Lav tendens til stokløbning (værdier for 2012: 0,0 og 0,0 i to forsøgsserier*)

*Kilde: Nordic Beet Research (NBR) 2012

www.kws.dk

KWS Scandinavia A/S / Telefon: 5484 3211 / 2020 1516 / E-mail: elo.larsen@kws.com

Seeding the future
since 1856

KWS

SukkerroeNyt

Udgivet af
Danske Sukkerroedyrkere
Axelborg, Axeltorv 3,1.
1609 København V
Tlf.: 33 39 40 00
Fax: 33 39 41 50
E-mail: ks@lf.dk
www.danskesukkerroedyrkere.dk

Ansvarshavende
redaktør:
Klaus Sørensen

Redaktionsudvalgsmedlemmer:

Gdr. Michael Hansen
Kettinge
Mobil 6139 1465

Gdr. Flemming Høegh
Nr. Alslev
Mobil 5174 0115

Gdr. Hans Arne Nielsen
Ruds-Vedby
Mobil 2074 6849

Gdr. Hans-Erik Povlsen
Odense SØ
Mobil 2045 2035

NBR Nordic Beet Research
Forsøgschef Jens Nyholm Thomsen
Sofiehøj
Højbygaardvej 14
DK-4960 Holeby
www.nordicbeet.nu
Tlf: +45 54 69 14 40

Annoncer:

Ekstrøm Annonce-Service ApS.
Bagsværd Hovedgade 296-298
2880 Bagsværd
Tlf. 4444 7747
Fax 4444 6747
Mail: roenyt@annonce-service.dk

DTP, repro & tryk:
Glumsø Bogtrykkeri A/S
Østergade 17B
4171 Glumsø
Miljøcertificeret efter ISO 14001

Bladet udkommer fire gange om året: februar, april, september og december måned. Det sendes til alle sukkerroedyrkere med kontrakt på levering af sukkerroer til Nordic Sugar og distribueres gennem postvæsenet.

Oplag: 2.350

Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Annoncetekst til forsiden:
Forsøgsarbejde på Lolland skaber ny viden til udvælgelse af de bedste kandidater til markedet.

På vej mod en ny stor roehøst

Jørn Dalby

Som roedyrkere skal vi glæde os over, at vi er godt på vej til endnu en stor roehøst. Vi ser variationer i udbyttet, men generelt tegner det positivt, og blandt de bedste er der roedyrkere, der får rekordudbytter – med over 16 tons sukker pr. ha. Mange vil på bundlinjen komme frem til, at sukkerroer er deres bedste afgrøde. Vi skal samtidig glæde os over, at det generelt er godt at være planteavler i år. Høsten i de andre afgrøder har også været god, med høje udbytter til gode priser. Det giver optimisme for planteavleren, hvad der også er brug for!

Håb for en fortsættelse af sukkerkvoterne

I EU diskuterer man lige nu EU's budget frem til 2020. Vedtagelsen af budgettet skal ske inden, der kan komme en endelig afslutning på forhandlingerne om EU's kommende landbrugspolitik, CAP'en. Det gælder også sukkerområdet, som er en del af CAP'en. Her har vi fra CIBE's side arbejdet hårdt på at få vores synspunkter igennem, og det ser heldigvis ud til, at der bliver lyttet til os fra mange sider. Det er især sukkerkvoter, mindstepriser på roer og adgang til at lave brancheaftaler, som er de vigtigste punkter for os roedyrkere.

Europaparlamentet har længe arbejdet på deres holdning til CAP'en, herunder sukker, og det ser på nuværende tidspunkt ud til, at der er et flertal, som støtter vores synspunkter.

I Ministerrådet, bestående af medlemslandenes regeringer, diskuterede man på sit seneste møde også CAP-forslaget. Her er der ligeledes et flertal af lande, som er imod EU-Kommissionens forslag om at afskaffe sukkerkvoterne fra 2015. Gruppen omfatter lande som Frankrig, Tyskland, Spanien, Polen, Ungarn, Belgien, Grækenland, Portugal, Slovakiet og Litauen, der alle er sukkerproducenter. Ikke overraskende er nogle af de lande, som er ophørt med sukkerproduktionen under EU's sukkerreform, imod en forlængelse af kvoteordningen. Det drejer sig om lande som Irland, Bulgarien, Slovenien og Letland, men herudover er også Storbritannien, Sverige, Holland, Italien og Danmark imod en forlængelse.

Desværre har den danske regering, og generelt hele Folketinget, et ønske om at afskaffe sukkerkvoterne i 2015, men det er for tidligt at tage et sådant skridt allerede i 2015. Vi har netop været igennem en omfattende sukkerreform, og vi har brug for mere tid til at styrke vores konkurrenceevne i EU. Vi er i EU de senere år kommet markant tættere på at kunne begå os på et helt frit marked, men der mangler fortsat lidt endnu, og ligesom f.eks. mælk fik en rimelig overgangsperiode, inden kvoterne fjernes, så bør vi også få det på sukker. Tiden er ikke inde til at spille hasard med danske arbejdspladser og indtjening til landet!

EU-Kommissionen holder naturligt nok fortsat fast i deres oprindelige forslag fra 2011 om afskaffelse af sukkerkvoterne i 2015, men jeg har en stærk tro på og håb om, at Europaparlamentet og flertallet i Ministerrådet får ændret dette oplæg, så vi kan bevare sukkerkvoterne frem til 2020.

Med dette håb for en tilfredsstillende CAP-aftale i det kommende år, ønsker jeg alle roedyrkere en glædelig jul og et godt nytår!

NYT FRA MARK OG FORSØG

Sorter 2013

I tabellen "Sorter til dyrkning 2013-2014" er en oversigt over sorter, som er til bestilling i januar-februar 2013 og til forudbestilling i august til dyrkning i 2014. Værdierne, der er udregnede, tjener til en beskrivelse af sorterne. Værdierne er indrettet således, at 5 altid er den bedste karakter og 1 den dårligste uanset

hvilken egenskab, der ses på. De tjener dog kun til et hurtigt overblik. Der kan være større eller mindre forskelle bag ved de udregnede karakterer, og et mere præcist billede fås alene ved at studere forsøgsresultaterne direkte.

Når sortscommissionen udvælger sorter prioriteres udbytte, stabilitet, økonomi, resistens, rodform og renhed, stokløbning, høj pol og sygdomsmotagelighed.

Når dyrkeren siden vælger sort ud fra listen, bør sortsvalget tilpasses den enkelte bedrift, *se tekstboks*. Den højeste prioritet er altid sukkerudbyttet under de givne forhold. Er der angreb af nematoder mere end 1.000 æg og larver pr. kg jord bør valget falde på en højtydende NT-sort. I årets forsøg er det

Valg af sort

Et sikkert stort økonomisk udbytte opnås med sorter, der har

- et højt sukkerudbytte
- en høj udbyttestabilitet
- et højt sukkerindhold
- en høj renhedsprocent

Sorten bør tillige

- spire ensartet og sikkert på et højt niveau
- have lav stokløbningstendens
- have tolerance over for nematoder på arealer med nematoder
- have tolerance over for Rizomania på arealer med sygdommen
- have høj grad af tolerance over for Ramularia.

Af forsøgschef
Jens Nyholm
Thomsen

kun Comanche og Alexina KWS, der af de dyrkede sorter til 2013 har givet et tilfredsstillende udbytte.

Er afstanden til fabrikken lang, bør en højtydende sort med høj sukkerprocent og lavt jordvedhæng prioriteres, for at reducere transportudgifterne. Valget her er som på de fleste andre bedrifter en ren optimeringsopgave for bedriftslederen.

Den daglige sukkerproduktion i roemarken i 2012 har været 84,2 kg sukker pr. døgn pr. ha i sortsforsøgene og er kun overgået i 2009 med 91 kg sukker pr.

døgn pr. ha og i 2011 med 87 kg sukker pr. døgn pr. ha. Udbyttet på 15,91 ton sukker pr. ha er dog det højeste, der endnu er opnået i sortsforsøgene, og det skyldes den tidlige såtid og den dermed lange vækstsæson på 189 dage.

Blandt de dyrkede sorter har Foxtrot og Boogie givet et højt økonomisk udbytte. Blandt observations sorter i prøvedyrkning har Corvinia og Ballero givet et højt udbytte. Af sorter der har deltaget to år i afprøvningen ligger Ylwa KWS, Bandera KWS og Jollina KWS med det højeste økonomiske udbytte. *Se figur 1.*

Den tidlige såtid i kombination med lav men stabilt stigende temperatur uden en eneste dag med udsving over 20 °C indtil omkring 20. maj har i 2012 resulteret i den højeste forekomst af stokløbere i de følsomme sorter nogensinde. Sorter med høj stokløbningstendens er for en stor del fjernet fra sortslisten eller ikke optaget uanset de måtte have vist et højt udbyttepotentialer. Men det gælder fortsat at sorter med lav karakter, som for eksempel Alexina KWS ikke må sås for tidligt i år hvor såtiden falder meget tidligt i marts måned. ■

Sorter til dyrkning i 2013-2014. De angivne værdier er udregnet på baggrund af forsøgsresultater 2012

		2009	2010	2011	2012	Stabilitet **	Tillid til højeste udbytte ***	Økonomi (kr/ha) I alt	Rod t/ha	Sukker %	Sukker t/ha	Amino-N pr 100 g sukker	IV-tal pr 100 g sukker	Planter Tidlig fremspiring	Planter fuld fremspiring	Stokløbning i alm standardforsøg 0/00	Bladdække før høst	Topfriskhed før høst	Renhedsprocent	Højde over jorden i september	Rodfure	Vaskbarhed	Grene	Meldug	Rust	Ramu-laria i smitte forsøg
		5 fs	5 fs	4 fs	6 fs																					
Gns dyrkede relativ		100	100	100	100	3	-	3	2	2	2	3	3	4	4	2	4	3	4	3	3	3	3	3	4	3
* Criollo	RT	106	102	103	104	3	3	4	3	3	3	4	5	4	4	5	5	3	4	3	3	3	3	2	5	3
* Foxtrot		105	99	102	103	3	3	4	3	3	3	2	3	4	4	2	4	3	4	2	3	2	3	3	5	2
* Rosalinda KWS	RT+NE	106	104	104	102	4	2	3	3	2	3	4	4	3	5	2	4	4	4	2	2	2	3	4	5	4
* Garrano	RT	105	105	103	101	3	2	3	2	2	3	3	4	4	4	5	4	3	3	4	3	3	3	2	4	2
* Pasteur	RT	104	106	104	101	4	2	3	2	3	3	4	4	5	5	4	4	3	4	3	2	3	3	2	2	2
(*) SY Harpoon		104	102	101	100	4	2	3	2	2	2	2	3	3	4	4	4	3	4	2	3	3	4	4	5	2
* Comanche	RT+NT	99	97	98	96	4	0	2	0	3	1	2	4	4	4	4	3	2	3	3	4	3	3	1	2	2
* Cactus ****)	RT+NT	102	102	99		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
* Corvinia	RT		101	107	104	2	3	4	2	3	3	4	4	4	5	5	2	3	4	2	2	3	3	4	3	2
* Smash	RT		104	105	103	4	3	3	4	1	3	3	4	4	4	2	3	4	5	5	3	4	4	2	3	1
* Barents	RT		106	103	100	3	1	3	2	3	2	4	5	5	4	3	4	3	5	3	4	5	5	2	3	2
(*) Alexina KWS	RT+NT	96	97	97	97	5	1	2	0	3	1	4	4	4	4	-1	3	4	3	3	2	2	3	3	4	3
o Jollina KWS	RT			107	107	5	5	4	4	2	4	4	4	4	4	4	4	4	3	2	3	3	3	4	2	3
o Bosch	RT			105	104	4	3	4	3	3	3	4	5	5	4	4	2	3	4	3	3	3	4	2	5	1
o MA2074	RT			101	104	4	3	4	3	2	3	4	3	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3	2	3	3
o HI 1226	RT			104	103	5	3	3	4	1	3	4	4	4	4	4	4	3	4	4	3	3	3	2	2	3
o SN-515	RT+NT			99	102	3	2	3	3	2	3	3	4	4	5	5	3	3	4	4	4	4	3	1	5	2
o Elora KWS	RT+NT			103	102	5	3	3	3	2	3	3	4	4	4	5	3	4	4	3	2	2	3	4	4	3
o Adler	RT+NT			103	98	2	1	2	1	3	2	3	3	5	5	4	2	2	3	3	3	3	2	2	2	1

5: meget høj score, 4: høj score, 3: middel score, 2: lav score, 1: meget lav score, mindre end 1 er ikke acceptabelt uacceptabelt
 Værdierne er matematisk udregnede
 * Sorten tilbydes til 2013 og til forudbestilling til 2014
 (*) Sorten tilbydes bestilling i februar, herefter udgår den
 o Observationssort i 2013. Tilbydes i begrænset mængde før den endeligt vurderes
 ** Høj stabilitet betyder, at sorten har små udsving imellem årene
 *** Tillid til højeste udbytte er udbytte i 2011 minus det udsving, der kan risikeres i negativ retning
 I økonomiberegningen er sukkerprocenten ansat til 17,6 pct svarende til et normalt år

Sortsforsøg 2012 - uddrag

Der er gennemført seks forsøg med alle sorter af sukkerroer på JB 7. Jorden er gennemgående i god gødningstilstand med N-min i foråret på 46 kg N/ha i gns. samt reaktionstal på 7,7 i gns. på nær ét sted med 6,6. Alle lokaliteter er på forhånd undersøgt for nematoder, og vurderet til at være fri for angreb. Forfrugten er vinterhvede eller vinterhvede med korsblomstret efterafgrøde på nær et sted hvor den er byg. Der er i gennemsnit tilført 108 kg kvælstof pr. ha. Rækkeafstanden har været 50 cm og frøafstanden 18,2 cm. Forsøgene er sået mellem 23. og 29. marts. Roerne er taget op mellem 14. september og 24. oktober. Den gennemsnitlige vækstsæson er 189 døgn for de fire forsøg, der indgår i gennemsnittet. Det er 15 døgn længere vækstsæson end i 2011.

Frøet er behandlet med en standardbejdse, bestående af Gaucho (60 gram a.i.) og Thiram (6 gram a.i.). Ukrudt er bekæmpet efter behov i hvert forsøg. Forsøgene er behandlet med Opus eller Opera mod bladsvampe. Der er vurderet bladsvampe i et specialforsøg, der ikke er behandlet mod bladsvampe.

Resultaterne af årets forsøg med sorter er vist i tabel 1. De sorter, der er i dyrkning, udgør målegrundlaget og har alle haft et tilstrækkeligt højt plantetal og en god fremspiring. Resultater fra årets forsøg af sorten Cactus indgår dog ikke i gennemsnittet, og er ikke medtaget i årets beretning, da utilstrækkelig kvalitet af frøet har påvirket fremspiring og udbytte-resultater væsentligt.

Den tidlige såtid i kombination med stabilt stigende lav temperatur uden en eneste dag med udsving over 20 °C fra 1. april indtil omkring 20. maj har i de

almindelige sortsforsøg resulteret i den generelt højeste forekomst af stokløbere i de følsomme sorter nogensinde.

Stokløbningstendensen, der er lav i specialforsøget, har ikke været nær så stor, så sorterens stokløbningsevne bør

Tabel 1. Udbytte i 4 år - tons polsukker/ha relativ, 2.-3. års samt solgte sorter

Sort	Sorts-kode	Resistens / Tolerance	Firma	2009	2010	2011	2012	Stabilitet **	Tillid til højest udbytte ***
Antal forsøg				5	5	4	6		
Gns dyrkede absolut				15,73	12,08	15,22	15,91		
Gns dyrkede relativ				100	100	100	100	3	-
Cactus ****)	25759	RT+NT	Maribo Seed	102	102	99		-	-
Criollo	25764	RT	SESVDH	106	102	103	104	3	3
* Foxtrot	24762		Maribo Seed	105	99	102	103	3	3
* Boogie	25719	RT	Maribo Seed	105	105	101	103	3	3
* Rosalinda KWS	23977	RT+NE	KWS	106	104	104	102	4	2
* Garrano	25762	RT	SESVDH	105	105	103	101	3	2
* Pasteur	24800	RT	Strube	104	106	104	101	4	2
* Sabrina KWS	23980	RT+NE	KWS	103	105	105	101	3	2
* Stine	20109	RT	SESVDH	104	103	102	100	3	2
* SY Harpoon	24744		Syngenta Seeds	104	102	101	100	4	2
Mars	20095	RT	Strube	105	101	101	97	3	0
* Isabella KWS	25728	RT+RcT	KWS	100	99	99	97	4	1
* Comanche	24850	RT+NT	SESVDH	99	97	98	96	4	0
* Stinger	25901	RT	Maribo Seed	102	105	100	95	1	-1
o Marcella KWS	26662	RT	KWS		103	107	104	3	3
o Corvinia	26660	RT	KWS		101	107	104	2	3
o Smash	26741	RT	Syngenta Seeds		104	105	103	4	3
o Ballero	26709	RT	Maribo Seed		103	105	103	4	3
o Frazze	26742	RT	Syngenta Seeds		105	104	102	4	3
Watson	26772	RT	Strube		102	104	101	4	2
o Barents	26774	RT	Strube		106	103	100	3	1
Annemaria KWS	26671	RT	KWS		105	101	99	2	1
Tuxedo	26739	RT	Syngenta Seeds		103	102	99	3	1
o Alexina KWS	26665	RT+NT	KWS		96	97	97	5	1
Jollina KWS	27451	RT	KWS			107	107	5	5
Ylva KWS	27452	RT	KWS			108	107	5	5
Bosch	27429	RT	Strube			105	104	4	3
MA2074	27436	RT	Maribo Seed			101	104	4	3
Bandera KWS	27458	RT	KWS			105	103	4	3
HI 1226	27505	RT	Syngenta Seeds			104	103	5	3
Selma KWS	27447	RT+RaT	KWS			106	103	3	3
Fortissima KWS	27456	RT	KWS			102	103	5	3
SN-515	27474	RT+NT	SES			99	102	3	2
Elora KWS	27449	RT+NT	KWS			103	102	5	3
Gondola KWS	27453	RT	KWS			104	101	3	2
SR-615	27477	RT	SES			102	101	4	2
Kopernikus	27431	RT	Strube			103	101	4	2
Hollandia KWS	27455	RT	KWS			102	100	4	2
MA4014	27440	RT+NT	Maribo Seed			100	100	5	2
HI 1224	27504	RT	Syngenta Seeds			102	100	4	2
Cornelia KWS	27457	RT	KWS			104	99	2	1
MA2056	27434	RT	Maribo Seed			102	99	4	1
MA2082	27438	RT	Maribo Seed			101	99	4	1
SR-616	27478	RT	SES			102	98	3	1
Adler	27432	RT+NT	Strube			103	98	2	1
HI 1155	27501	RT+NE	Syngenta Seeds			100	98	4	1
MA4017	27441	RT+NT	Maribo Seed			97	97	5	1
Cassini	27433	RT+NT	Strube			100	94	1	-1
SN-516	27475	RT+NT	SES			96	93	3	-1
Platina KWS	27448	RT+NT	KWS			95	91	3	-2
LSD					3	3	3	3	

5: meget høj score, 4: høj score, 3: middel score, 2: lav score, 1: meget lav score

mindre end 1 er ikke acceptabelt

Værdierne er matematisk udregnede

* Dyrket sort i 2012

o Observationssort 2012

** Udsving fra år til år

*** Tillid til højest udbytte er 2011 udbytte minus udsving; dvs risiko i negativ retning

**** Årest resultater offentliggøres ikke på grund af utilstrækkelig frøkvalitet

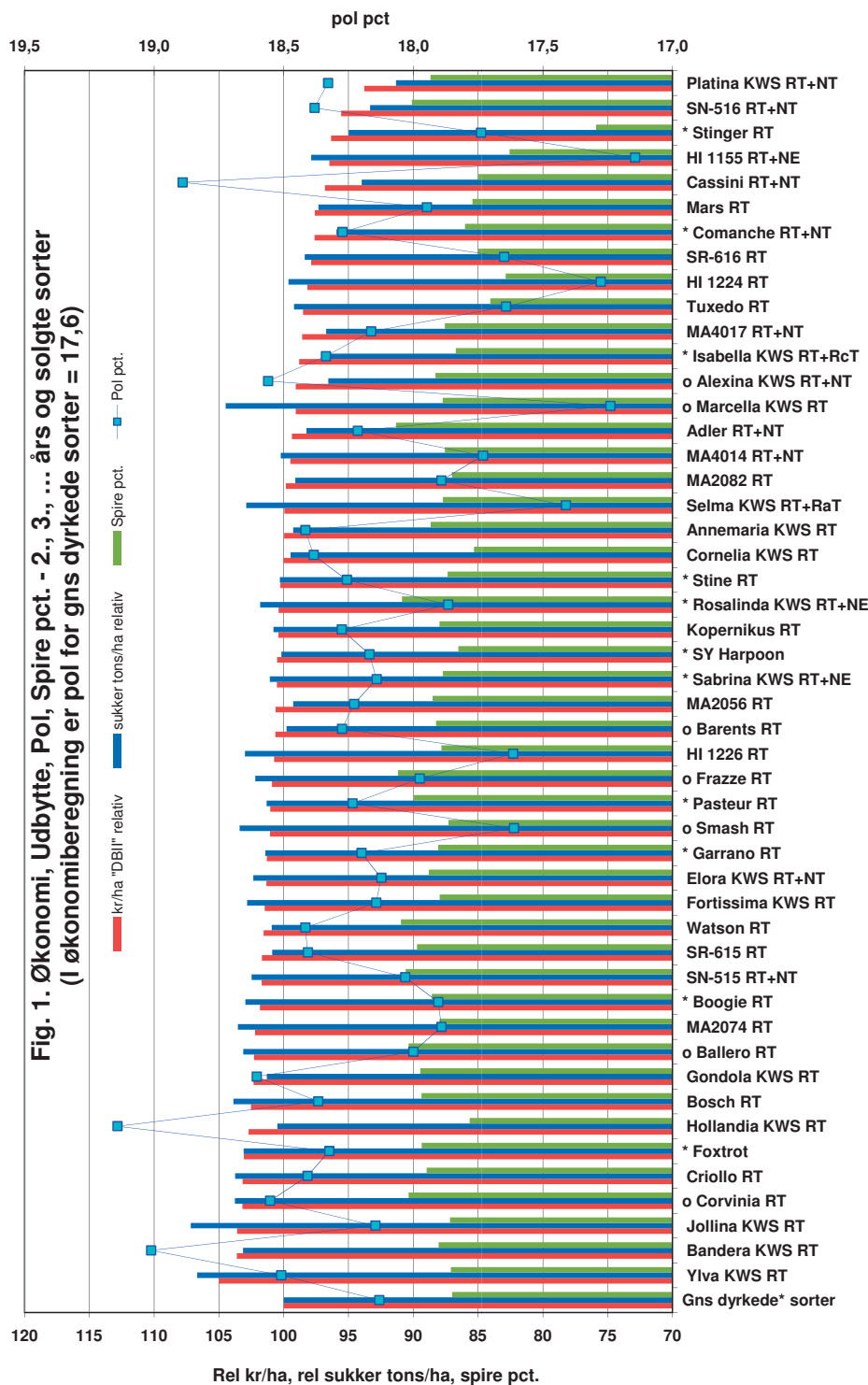

NYHED CRIOLLO

- Højeste hvidtsukkerudbytte pr. ha
- Topresultat i dyrkningsøkonomi
- Høj sukkerprocent
- Særdeles flot topfriskhed
- Fin bladstilling
- Næsten ingen stokløbere

SESVANDERHAVE
sugar beet seed

Figur 1. Sorter, der har været med i forsøgene i to år eller mere, rangeret efter det økonomiske udbytte i 2012. Det økonomiske udbytte af dyrkede sorter er i gennemsnit 17.870 kr. pr. ha. Såfremt dyrkningsomkostningerne, herunder frøpris, er 200 kr. større eller mindre svarer det til 1 procentpoint på den relative skala. Det skal således fratrækkes eller tillægges værdien på figuren for det økonomiske udbytte. RT: Rizomaniatolerant. NT: Nematodtolerant. NE = en type, der kan give et større udbytte, hvor der er begrænset angreb af nematoder RcT (Rhizoctonia solanitolerante)

Rodfurens dybde er genetisk bestemt, og der er forskel imellem sorterne. Sorterne Barents, SN-515 og Comanche efterfulgt af Stine har fået de højeste karakterer, mens Annemaria KWS og Marcella KWS har fået de laveste.

Renhedsprocenten udtrykker kun den mængde vedhængende jord på roen, der vanskeligt kan fjernes før levering af roerne, vist ved vedhængende jord i tabellen. Normalt vil en roe med en lille eller næsten ingen rodfure, og som sidder tilstrækkeligt højt i jorden give en høj renhedsprocent samtidig med, at den er let at rense og vaske. En høj renhedsprocent reducerer fragtomkostningerne og giver en højere betaling for roerne.

I årets forsøg er der god sammenhæng imellem roens højde over jorden og vedhængende jord samt grenetheden og renhedsprocenten. Det giver god mening efter den megen nedbør året før, som må antages at have gjort jorden mere storknoldet med sprækker i pløjelaget. Det vil nemlig medføre flere grene på roen. Grene på roen er miljøbetings og mindre genetisk bestemt; populært udtrykt er det afsløring af driftslederens og vejrbetingelsernes formåen.

undtagelsesvist vurderes på baggrund af værdierne opnået i de almindelige sortsforsøg. Sorterne Marcella KWS, Mars, Boggie og Ballero har udvist den højeste stokløbning og langt over det acceptable. Normalt accepteres kun 0,5 promille og det kan kun ganske få sorter præstere heriblandt Garrano, Corvinia, Criollo m.fl. Kun håndlugning er effektiv til at fjerne stokløbere. I praksis har bortlugning af stokløbere nogle steder været særdeles krævende og meget kostbart. Se figur 2.

Karakteren for rodform omfatter en bedømmelse i en skala 1-9 af rodfurens dybde, roens grenethed, og vaskbarhed målt på hvor meget jord, der sidder på roen efter vask. 1 angiver en ekstremt dyb rodfure, mange grene eller meget jord på roen og 9 er en idealroe for egen-skaben. Glathed er en skala 1-4, hvor 1 er en ru roe og 4 en meget glat roe. Sorter, der har en lille rodfure, er oftest lettere at vaske rene. Der er en god sammenhæng imellem rodfuren og vaskbarheden i årets forsøg.

Forudsætning for beregning af det økonomiske udbytte

- Resultaterne fra årets forsøg.
- Brancheaftale 2011 til 2014.
- Kontraktmængde = udbytte i gennemsnit af dyrkede sorter = 15,91 ton polsukker.
- Leveringsprocent = 100.
- Kontrakt roepris 2013 = 236,45 kr. pr. ton rene roer, basis 16,0 procent sukker.
- Fragttilskud = 25,00 kr. pr. ton (indtil 38 km fra fabrik).
- Roepulp (40 procent, 12 procent tørstof) = 12 kr. pr. ton.
- Fragt (inklusive rensning) = 40 kr. pr. ton.
- Variable direkte omkostninger til roemark = 6.000 kr. pr. ha.
- Alternativt dækningsbidrag på mere eller mindre areal = 4.000 kr. pr. ha.
- Renhedsprocenten er omregnet proportionalt, idet gennemsnittet af dyrkede sorter er sat til 89,0.

Til beregning af det økonomiske afkast på egen bedrift anvendes bedriftens egne udbytter og omkostninger.

I årets forsøg er der kun lille forskel mellem højeste og laveste mængde vedhængende jord. Den relativt lille forskel skyldes gode optagningsbetingelser i 2012 og sorterens egenskaber. Sorterne HI 1155, HI 1224, og Smash er de mest rene. I bunden ses Platini KWS og Cassini.

I figur 3 ses en oversigt over egenskaber, der knytter sig til roden for de dyrkede sorter, og sorter, der har deltaget i

afprøvningen i tre år eller mere.

Sukkerindholdet på 18,13 procent for de dyrkede sorter i årets forsøg er det femte højeste opnået i sortsforsøgene. Et højt sukkerindhold medfører en højere betaling for roerne og en besparelse i fragtomkostningerne. Betaling for ekstra sukkerindhold udgør i den økonomiske kalkule for årets forsøg cirka 11 procent af bruttoindtægten, når sukkerindholdet

korrigeres til et normalt niveau på 17,6 procent. Det højeste sukkerindhold er opnået med Hollandia KWS og Bandera KWS. HI 1155, Marcella KWS og HI 1224 har et lavt sukkerindhold. Det er interessant, at der er sorter med et højt sukkerindhold, som også giver et højt sukkerudbytte. Når de to egenskaber kan kombineres, opnås en solid basis for et højt økonomisk afkast.

Et højt aminotal betyder et mindre udbytte af hvidt sukker på fabrikken. MA4028 og MA4017 har det højeste aminotal, efterfulgt af Foxtrot m.fl. Sorten SR-615 har det laveste aminotal.

I specialforsøget med naturlig smitte er alle tre almindelige sygdomme forekomne. Angreb af meldug er observeret fra medio august og har udviklet sig til slutningen af september. Angreb af rust og Ramularia er begyndt senere. I specialforsøget med smitte af Ramularia er de første angreb af Ramularia observeret først i august og har udviklet sig til meget kraftige angreb i september. Cercospora bladplet er registreret med meget svage angreb i specialforsøget. I figur 4 ses modtagelighed for bladsvampe for de dyrkede sorter og sorter, der har været med i afprøvningen i tre år eller mere.

Må vi præsentere:

Maxtron II 620:

Nye larvebælter med bredere fælde.

Ny Mercedes Benz motor med AdBlue.

Nyt hydrauliksystem, der giver op til 10% lavere brændstofforbrug.

Mulighed for montering af topkuser type FM.

Per Rasmussen
Maskiner
+45 4028 1368
pr@grimme.dk

Yderligere information finder du på www.grimme.dk

Løvhegnet 9-11 DK-8840 Rødkærbro T +45 8665 8499 F +45 8665 8287 grimme@grimme.dk www.grimme.dk

Tabel 2. Udbytte i 4 år. Tons polsukker pr ha relativ

Sort	Resistens	2009	2010	2011	2011	2012
<i>Pi gns (æg og larver/kg jord)</i>				4.318	14.636	
<i>Antal forsøg</i>		3	3	2	1	
<i>Gns målesorter # abs</i>		13,22	9,16	14,87	10,38	
<i>Gns målesorter # rel</i>		100	100	100	100	100
* # Pasteur	RT	100	100	99	98	98
# SY Muse		-	-	101	102	102
* Comanche	RT+NT	120	113	105	130	108
* Julietta	RT+NT	121	117	96	132	104
* Rosalinda KWS	RT+NE	118	113	106	117	102
* Cactus**)	RT+NT	121	119	102	128	-
Sanetta	NR	102	108	89	124	91
o Alexina KWS	RT+NT		123	105	138	106
* Sabrina KWS	RT+NE		123	103	114	103
SN-515	RT+NT			106	145	117
Elora KWS	RT+NT			109	127	109
Cassini	RT+NT			102	133	107
SN-516	RT+NT			101	136	107
Adler	RT+NT			107	135	106
Platina KWS	RT+NT			99	122	99
HI 1155	RT+NE			102	122	99
2K298	RT+NT					122
SN-732	RT+NT					115
1K210	RT+NT					113
MA4022	RT+NT					111
ST 15211	RT+NT					111
MA4014	RT+NT					110
ST 15236	RT+NT					109
SN-736	RT+NT					107
2K320	RT+NT					106
o Corvinia	RT					105
HI 1298	RT+NT					102
Criollo	RT					100
MA4017	RT+NT					100
LSD		6	9	5	7	5

Målesorter

* Dyrkede sorter, 0 Sorter til observation

** Resultater fra 2012 offentliggøres ikke på grund af utilstrækkelig frøkvalitet

Til højre i *tabel 1* ses det økonomiske resultat af dyrkningen af sorterne. Forudsætningerne for beregningerne fremgår af tekstboksen. Det økonomiske resultat er det vigtigste kriterium for roedyrkeren ved valg af sorter. Blandt de dyrkede sorter har Foxtrot og Boogie givet et højt økonomisk udbytte. *Se figur 1*. Blandt observationsorter i prøve- dyrkning har Corvinia og Ballero givet et højt udbytte. Af sorter der har deltaget i to år ligger Ylva KWS, Bandera KWS og Jollina KWS med det højeste økonomiske udbytte. Alle de nævnte sorter giver et sikkert højere sukker udbytte end gennemsnittet af de dyrkede sorter. Uanset Smash, HI 1226, Selma KWS og Marcella KWS også giver et sikkert

højere sukker udbytte, giver de kun et økonomisk udbytte lige omkring de dyrkede sorter. I bunden af tabellen findes forholdsvis flere NT-sorter (nematodtolerante), der ofte har et mindre udbytte på jord uden nematoder.

Udbyttet af sukker bidrager med 77 procent af det økonomiske udbytte i beregningen for gennemsnittet af de dyrkede sorter, og er den vigtigste af de målte egenskaber hos sorterne.

I 2012 er forskellen mellem den højst- og lavestdydende sort 3,4 ton sukker pr. ha, svarende til 21 procentpoint i forhold til gennemsnittet af de dyrkede sorter. Den nye sort 2K324 topper blandt de sor-

ter, der er med første år, og Jollina KWS og Ylva KWS topper blandt de sorter, der har været med i to år. Blandt de dyrkede sorter har Foxtrot og Boogie det højeste udbytte. I bunden af *tabel 2* findes flere NT-sorter, der endnu ikke helt har opnået et normalt eller tilfredsstillende højt udbytte.

Ligesom tidligere ses, at en sikker sorts- afprøvning og flere års målrettet udvælgelse af sorter er et godt grundlag for at hæve udbyttene i de sorter, som bliver tilbudt til praksis.

En oversigt over de seneste fire års afprøvning af sorter ses i *tabel 2*. Sorterne er rangeret efter antal år i afprø- ningen og dernæst efter deres udbytte i 2012.

Nematodresistente og -tolerante sorter

Nematodtolerante sorter bør anvendes, når der er betydende nematodangreb med over 1.000 æg og larver pr. kg jord. Af de dyrkede sorter har kun Comanche (NT) givet et højere udbytte end måle- sorterne, men den giver for lavt udbytte på jord uden nematoder. NE sorterne har ikke kunnet vise tilstrækkeligt højt udbytte på jord med angreb i 2012. Kun Corvinia (NE) har givet et højere udbytte end de modtagelige målesorter. NT sorter bør kun anvendes, hvor der er mindre pletvise angreb af nematoder. – NE sorter er sorter, der er modtagelige som normalsorter, men ikke helt så udbytte- følsomme. Efterhånden som NT-sorterne forbedres vil NE-sorterne miste deres betydning.

I 2012 er der anlagt tre forsøg med sorter, som er resistente mod eller tolerante over for nematoder og Rizomania. I forsø- gene indgår 29 sorter. Der er tilmeldt 13 sorter nye sorter, heraf betegnes 11 som nematodtolerante (NT), og 2 forventes at være på niveau med en NE-sort, dvs. en normal modtagelig sort, der er målbart

Danmarks stabile
top sort

Ring og få en sortssnak!
Kristian: 20 83 51 65
Viggo: 21 54 07 94

pasteur

Meget få Stokløbere

Top sorten du kan stole på

I hver 5. danske roemark stod der i 2012 Pasteur og han har vist sig tilliden værdig. God etablering på trods af kulden, meget få stokløbere og rigtige gode udbytter på grund af sin stabilitet og høje sukkerprocent. Pasteur giver dig et top resultat på bundlinjen, du kan regne med.

3Dplus

Alle Strubes sorter er scannet og primet med vores unikke 3D plus teknologi som giver dig et forspring igennem hele vækstsæsonen

Prøv vores nye observations sorter:

adler – Nematode sorten der sætter nye standarder.

bosch – Allround sorten med det store udbytte. (fht. 104)*

Top dyrkningsikkerhed

Høj ekstra indtjening +353,67 kr/ha. (2010-2012)**

Få stokløbere*

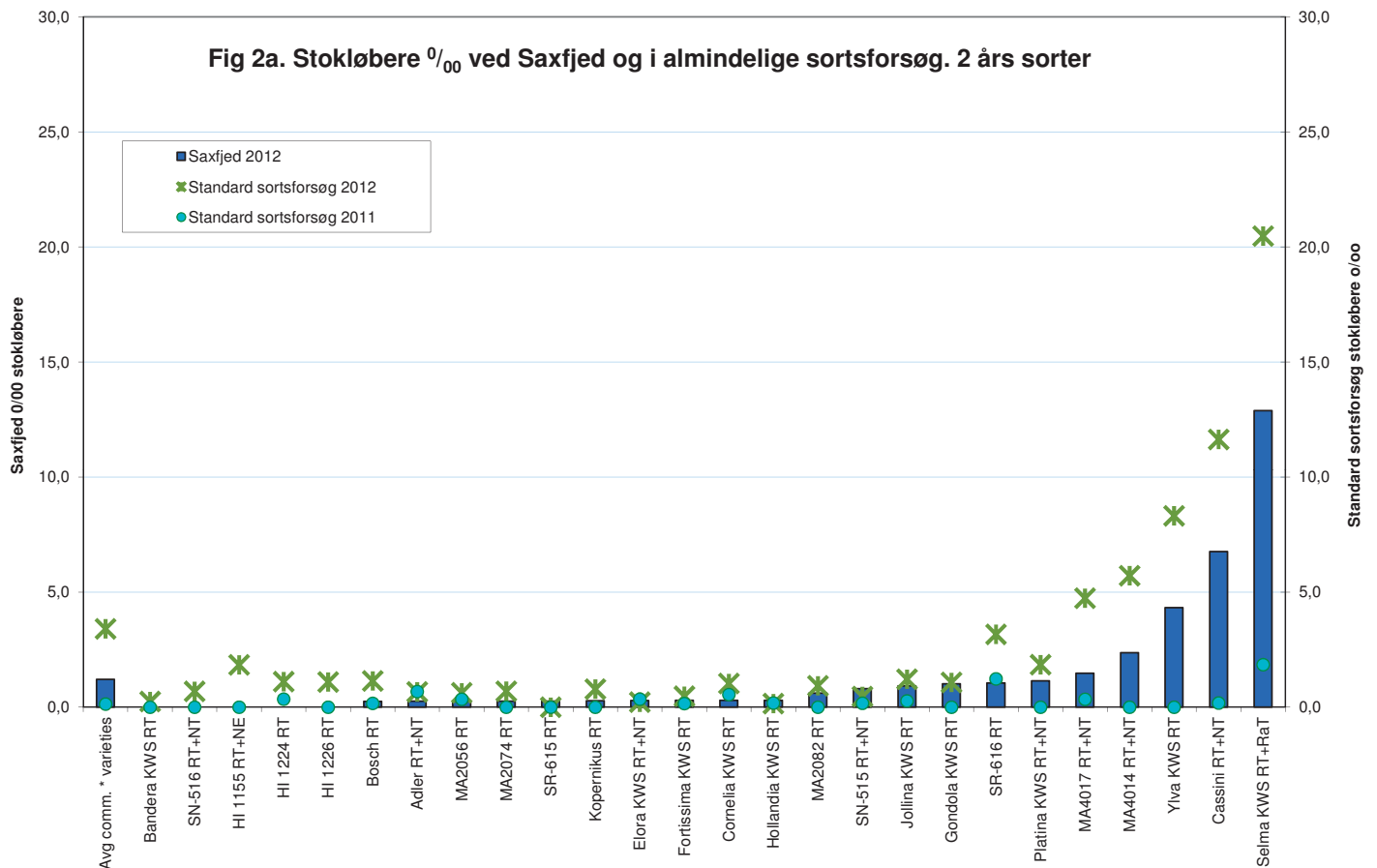
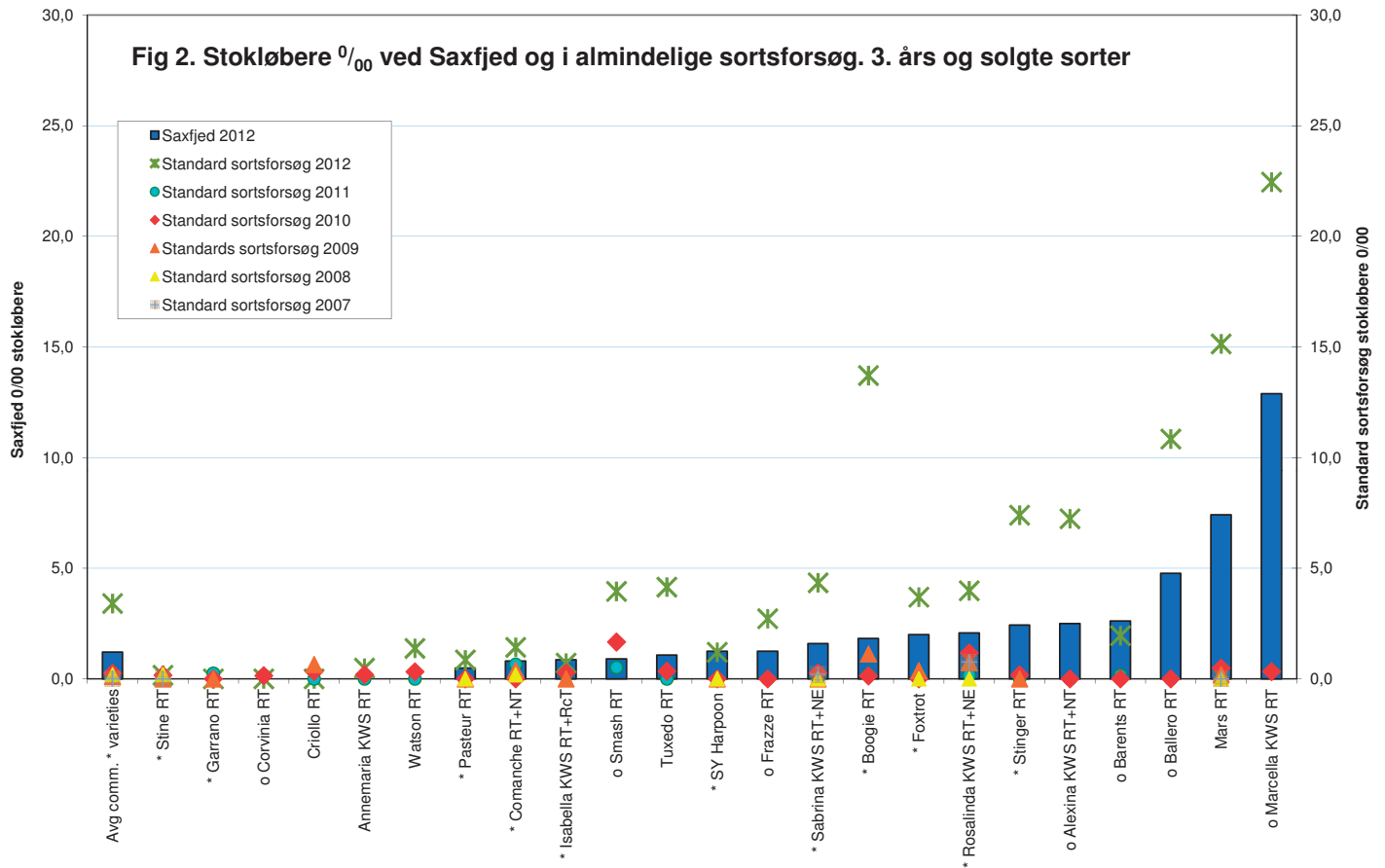
Højt sukkerudbytte fht. 103,7. (2010-2012)**

Høj sukkerprocent på 18,23 % *

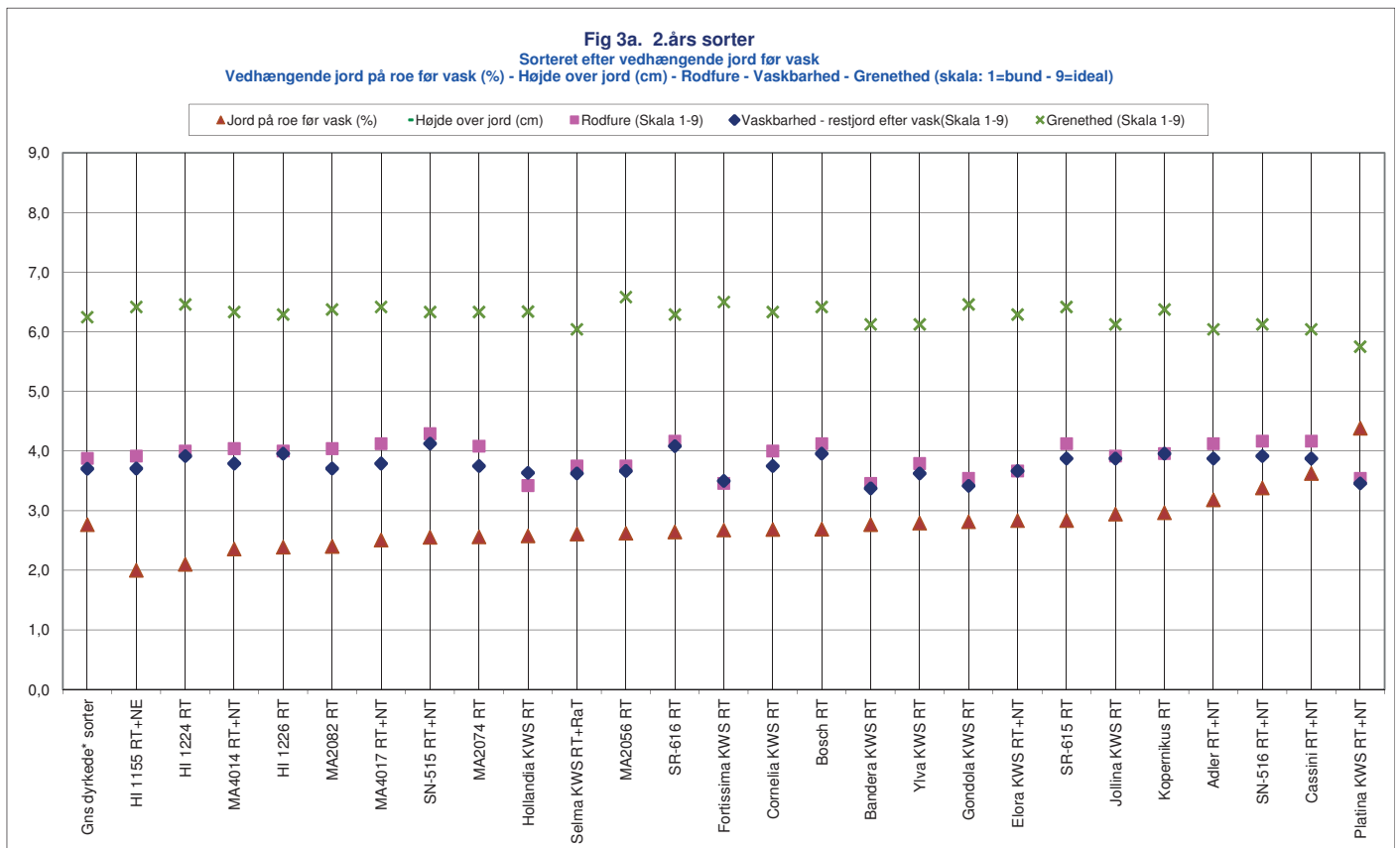
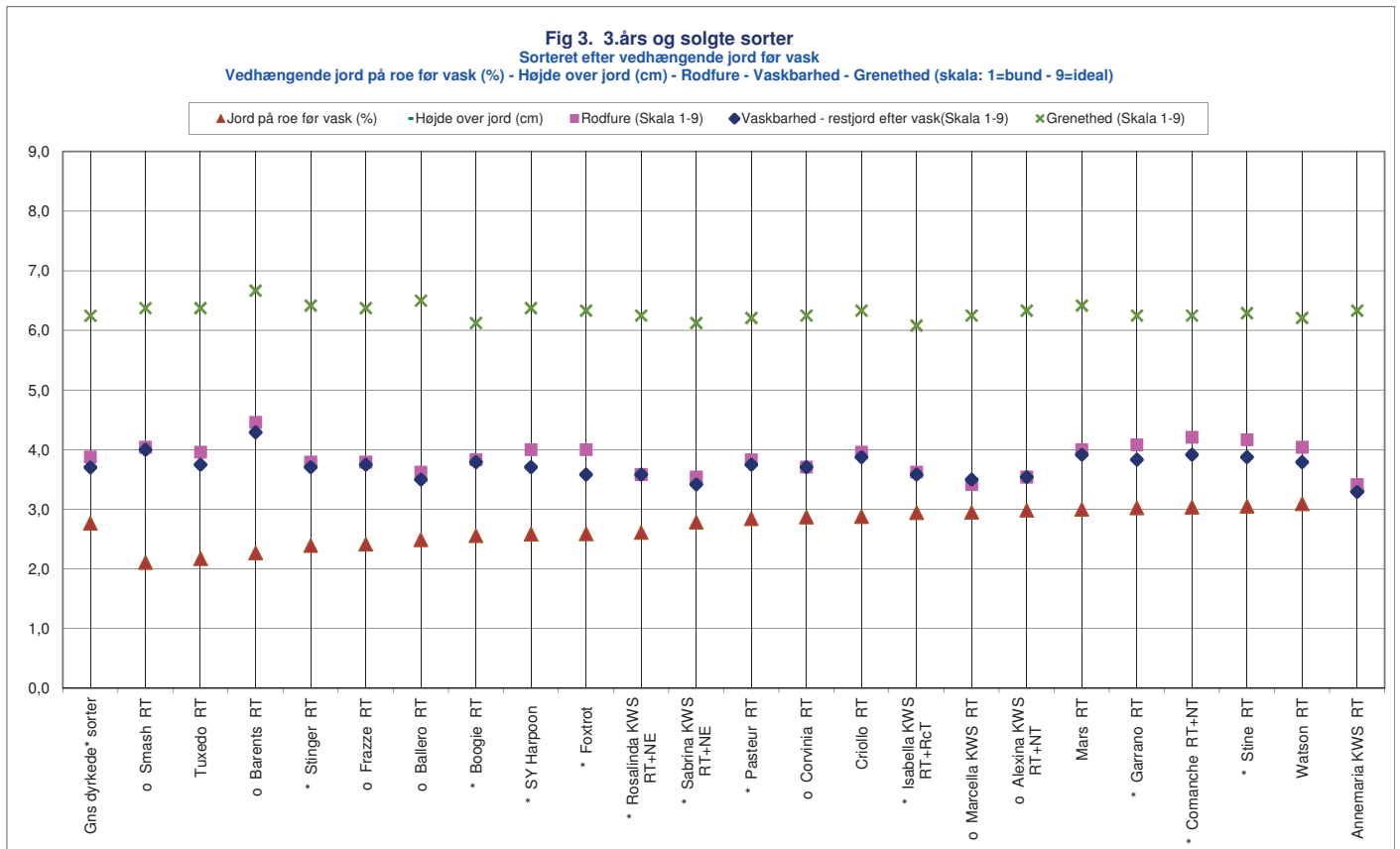
Unik etablering på 78.000 planter/ha ved tidlig tælling, gennemsnittet for alle testede sorter i 2012 lå på 62.000 planter/ha*

*Kilde: NBR forsøg (*2012, **2010-2012 – Gennemsnitligt sukkerudbytte og gennemsnitlig økonomi)

strube
Innovation og tradition

Figur 2. Stokløbning ved tidlig såning, rangeret efter stokløbning 2012. De grønne krydser er stokløbning opnået i årets almindelige standard sortsforsøg. Sorterne Stine, Garrano og Corvinia har en lav stokløbningstendens, mens Marcella KWS, Mars og Boogie viser uacceptabel høj stokløbningstendens. Stokløbningstendensen i specialforsøget på Saxfjed er vist med søjler på figuren.

Figur 3. Sorterne, der har deltaget i afprøvningen i tre år eller mere er rangeret efter mængden af vedhængende jord på roen. Højde og rod fure er normalt afgørende for, hvor meget jord der hænger på roen, men i årets forsøg er højde og grenethed mere afgørende. Læs mere i teksten.

Fig 4. 3. års og solgte sorter - Forsøg med naturlig smitte

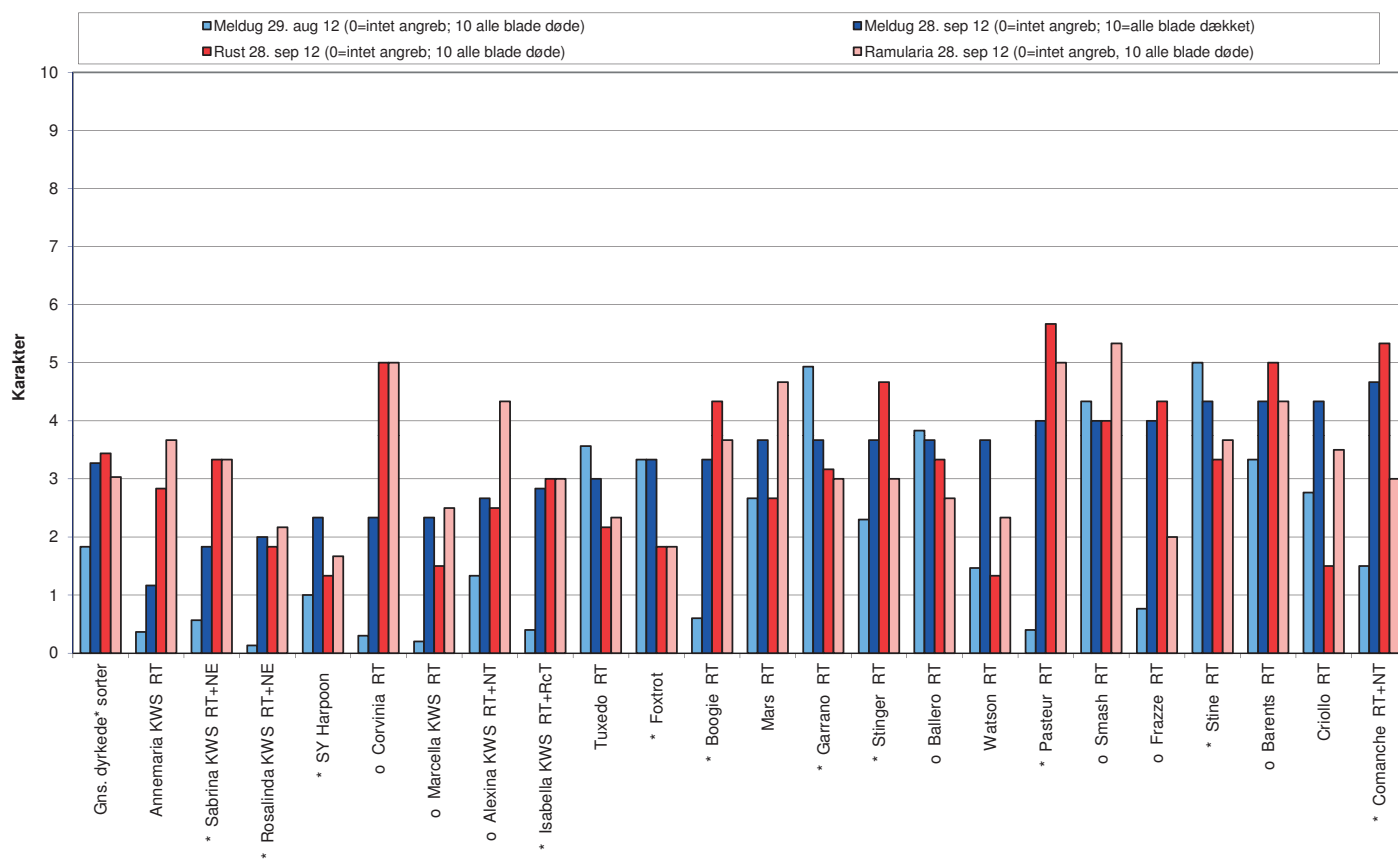
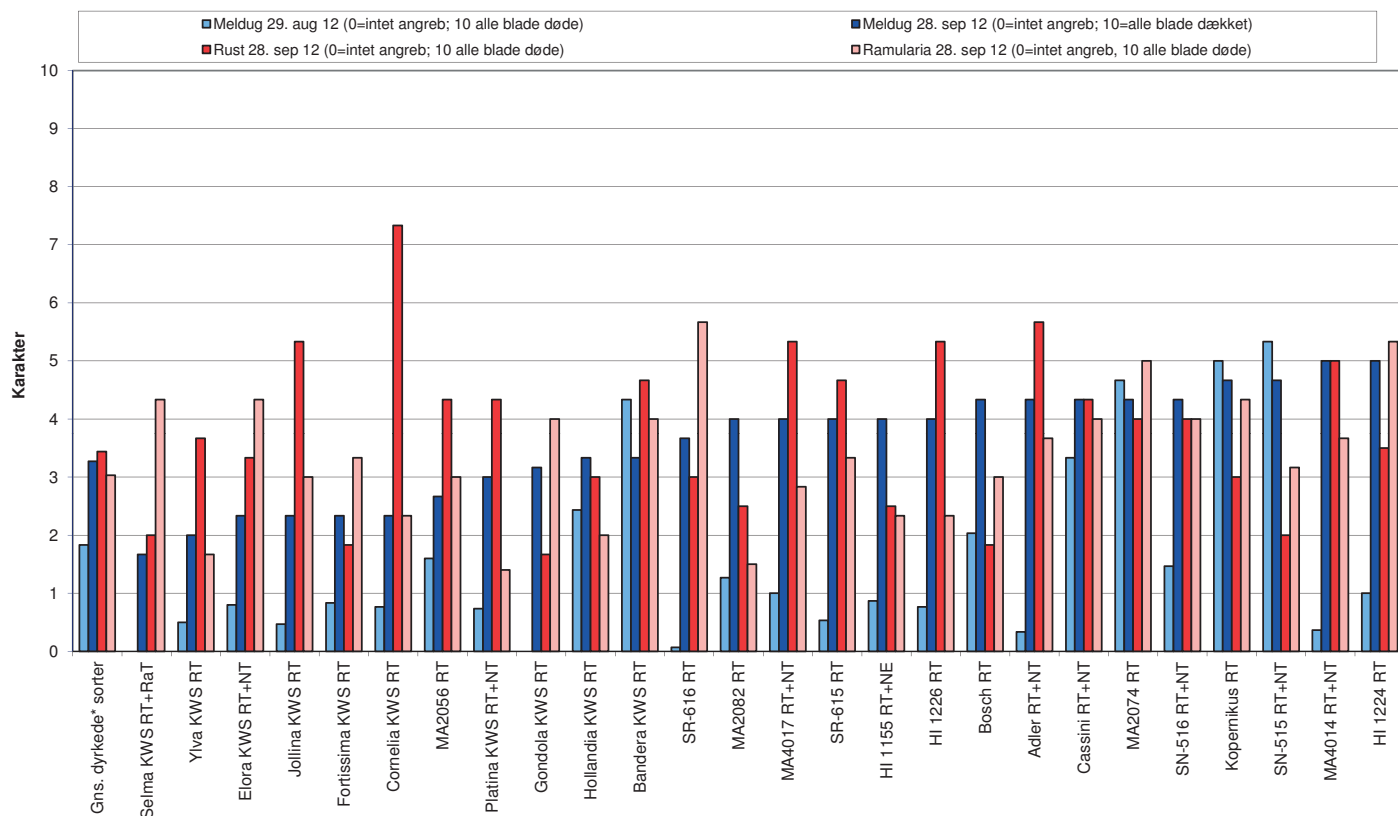

Fig 4a. 2. års sorter - Forsøg med naturlig smitte

Figur 4. Modtagelighed for bladsvampe i dyrkede sorter og sorter, der har været med i afprøvningen i tre år eller mere. Sorterne er rangeret efter angrebsgrad af meldug i september i forsøg med naturlig smitte. 0 = intet angreb, 10 = 100 procent angreb.

ROER ER NATURLIGVIS GRØNNE

- fra såning til optagning

FOXTROT

CACTUS

MARIBO

MARIBO

SeedPlus
MARIBO

SeedPlus
MARIBO

MINIMAL
TENDENS TIL
STOKLØBNING

DOBLO
- NY PRØVESORT

Begrænset mængde
- skynd dig at bestille
den nyeste kandidat!

To stærke sorter fra
Maribo Seed fortsætter...

➔ FOXTROT

- Høj sukkerprocent
- God økonomi
- Velegnet til lang transport

➔ CACTUS

- Højtydende nematodesort på både inficeret og u-inficeret jord
- Minimal tendens til stokløbning
- Lavt jordvedhæng

MARIBO[®]
your partner in sugar beet...

Maribo Seed · Højbygårdvej 31 · DK-4960 Holeby
Tel: +45 5446 0700 · Fax: +45 5446 0701
www.mariboseed.com · info@mariboseed.com

Tabel 3. Sorter i afprøvning 2012. Solgte sorter, 3. års og 2. års sorter.

Sort Variety	Resistens Resistance	Plants 1000/ha	Stokløbere		Bladdække Leafcover	Rodfure Groove	Vaskbar Washability	Grene Branching	Glathed		Højde Height	Vh. jord Tare	Amino-N pr 100 g sukker	IV-tal IV-tal	Rod Root	Sukker		Økonomi Economy							
			Bolters						Sc. 1-10	Sc. 1-9						Sc. 1-9	Sc. 1-9		Sc. 1-4	mm	%	%	t/ha	relativ	kr/ha Dif til gns*
			Tidlig 0/00	Normal 0/00																					
Antal forsøg		6	1	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6								
Gns dyrkede sorter		96	1,2	3,4	86	3,9	3,7	6,2	1,8	61	2,8	46	2,26	87,8	18,1	15,91	100	17.870							
* Rosalinda KWS	RT+NE	100	2,1	4,0	87	3,6	3,6	6,3	1,7	55	2,6	43	2,25	90,7	17,9	16,20	102	71							
* Comanche	RT+NT	95	0,8	1,4	86	4,2	3,9	6,3	2,2	62	3,0	51	2,22	83,7	18,3	15,27	96	-426							
Mars	RT	94	7,4	15,1	87	4,0	3,9	6,4	2,0	68	3,0	43	2,41	86,4	17,9	15,49	97	-429							
* Stine	RT	96	0,0	0,2	85	4,2	3,9	6,3	2,0	68	3,1	41	2,24	87,6	18,3	15,96	100	47							
* Sabrina KWS	RT+NE	97	1,6	4,3	85	3,5	3,4	6,1	1,7	51	2,8	43	2,26	88,7	18,1	16,08	101	95							
* SY Harpoon		95	1,3	1,2	89	4,0	3,7	6,4	1,6	54	2,6	53	2,30	87,8	18,2	15,94	100	91							
* Foxtrot		98	2,0	3,7	86	4,0	3,6	6,3	1,6	57	2,6	54	2,34	89,5	18,3	16,40	103	551							
* Pasteur	RT	99	0,5	0,9	87	3,8	3,8	6,2	2,0	62	2,8	40	2,16	88,4	18,2	16,12	101	185							
* Boogie	RT	98	1,8	13,7	85	3,8	3,8	6,1	2,0	66	2,6	42	2,16	91,6	17,9	16,38	103	327							
* Isabella KWS	RT+RcT	95	0,9	0,7	84	3,6	3,6	6,1	1,7	53	2,9	42	2,35	84,2	18,3	15,42	97	-214							
* Garrano	RT	97	0,0	0,0	88	4,1	3,8	6,3	2,0	68	3,0	44	2,20	88,7	18,2	16,14	101	234							
* Stinger	RT	84	2,4	7,4	86	3,8	3,7	6,4	1,8	73	2,4	52	2,41	85,3	17,7	15,12	95	-654							
o Corvinia	RT	99	0,0	0,0	82	3,7	3,7	6,3	1,9	55	2,9	41	2,13	89,0	18,6	16,51	104	571							
o Marcella KWS	RT	97	12,9	22,4	85	3,4	3,5	6,3	1,8	66	3,0	43	2,46	96,5	17,2	16,62	104	-164							
o Alexina KWS	RT+NT	97	2,5	7,2	84	3,5	3,5	6,3	1,8	61	3,0	41	2,10	82,8	18,6	15,37	97	-165							
o Ballero	RT	99	4,8	10,8	89	3,6	3,5	6,5	1,8	65	2,5	51	2,39	91,1	18,0	16,41	103	409							
o Smash	RT	96	0,9	4,0	85	4,0	4,0	6,4	2,0	73	2,1	44	2,12	93,4	17,6	16,45	103	188							
o Frazze	RT	100	1,3	2,7	85	3,8	3,8	6,4	2,0	68	2,4	44	2,20	90,6	18,0	16,26	102	161							
o Barents	RT	97	2,6	2,0	87	4,5	4,3	6,7	2,1	60	2,3	41	2,03	87,0	18,3	15,88	100	115							
Criollo	RT	98	0,0	0,0	89	4,0	3,9	6,3	2,1	63	2,9	38	2,04	89,8	18,4	16,51	104	567							
Annemaria KWS	RT	98	0,0	0,5	89	3,4	3,3	6,3	1,5	57	3,4	44	2,20	85,8	18,4	15,80	99	-7							
Tuxedo	RT	93	1,1	4,1	89	4,0	3,8	6,4	1,8	68	2,2	50	2,34	89,6	17,6	15,79	99	-266							
Watson	RT	100	0,0	1,4	85	4,0	3,8	6,2	2,0	52	3,1	42	2,02	87,4	18,4	16,06	101	278							
Bosch	RT	98	0,3	1,1	82	4,1	4,0	6,4	1,9	59	2,7	39	2,06	90,0	18,4	16,53	104	451							
Kopernikus	RT	97	0,3	0,8	87	4,0	4,0	6,4	2,0	61	3,0	40	2,04	87,9	18,3	16,04	101	75							
Adler	RT+NT	101	0,3	0,7	83	4,1	3,9	6,0	2,0	58	3,2	51	2,28	85,9	18,2	15,63	98	-112							
Cassini	RT+NT	94	6,8	11,6	85	4,2	3,9	6,0	1,9	53	3,6	48	2,04	79,2	18,9	14,95	94	-569							
MA2056	RT	97	0,3	0,6	83	3,8	3,7	6,6	2,0	65	2,6	51	2,27	86,6	18,2	15,80	99	112							
MA2074	RT	97	0,3	0,7	86	4,1	3,8	6,3	2,0	61	2,6	42	2,28	92,1	17,9	16,47	104	396							
MA2082	RT	96	0,6	0,9	86	4,0	3,7	6,4	1,9	66	2,4	45	2,07	88,2	17,9	15,77	99	-30							
MA4014	RT+NT	96	2,4	5,7	83	4,0	3,8	6,3	2,0	72	2,4	46	2,27	90,1	17,7	15,95	100	-92							
MA4017	RT+NT	96	1,5	4,7	87	4,1	3,8	6,4	2,0	65	2,5	61	2,51	84,6	18,2	15,39	97	-255							
Selma KWS	RT+RaT	97	12,9	20,5	81	3,8	3,6	6,0	1,7	70	2,6	47	2,44	94,1	17,4	16,37	103	-9							
Platina KWS	RT+NT	98	1,1	1,8	84	3,5	3,5	5,8	1,8	54	4,4	40	2,02	79,2	18,3	14,53	91	-1.110							
Elora KWS	RT+NT	98	0,3	0,2	84	3,7	3,7	6,3	1,8	58	2,8	45	2,22	90,0	18,1	16,29	102	239							
Jollina KWS	RT	96	0,9	1,2	87	3,9	3,9	6,1	2,0	56	2,9	38	2,13	94,1	18,1	17,05	107	645							
Ylva KWS	RT	96	4,3	8,3	88	3,8	3,6	6,1	1,8	62	2,8	48	2,26	91,7	18,5	16,98	107	894							
Gondola KWS	RT	98	1,0	1,1	86	3,5	3,4	6,5	1,7	57	2,8	43	2,18	86,7	18,6	16,12	101	417							
Hollandia KWS	RT	94	0,3	0,2	84	3,4	3,6	6,3	1,8	57	2,6	42	2,24	83,5	19,1	15,99	100	485							
Fortissima KWS	RT	97	0,3	0,5	87	3,5	3,5	6,5	1,6	65	2,7	45	2,35	90,4	18,1	16,36	103	262							
Cornelia KWS	RT	94	0,3	1,0	82	4,0	3,8	6,3	1,8	67	2,7	44	2,30	86,1	18,4	15,83	99	3							
Bandera KWS	RT	97	0,0	0,2	83	3,5	3,4	6,1	1,8	55	2,8	40	2,22	86,3	19,0	16,41	103	646							
SN-515	RT+NT	100	0,8	0,5	85	4,3	4,1	6,3	2,2	65	2,6	45	2,13	90,6	18,0	16,31	102	305							
SN-516	RT+NT	99	0,0	0,7	86	4,2	3,9	6,1	2,0	56	3,4	47	2,31	80,8	18,4	14,85	93	-790							
SR-615	RT	99	0,3	0,0	87	4,1	3,9	6,4	2,0	64	2,8	32	1,99	87,2	18,4	16,06	101	301							
SR-616	RT	94	1,1	3,2	84	4,2	4,1	6,3	2,0	61	2,6	47	2,39	88,9	17,6	15,65	98	-377							
HI 1155	RT+NE	91	0,0	1,8	87	3,9	3,7	6,4	1,8	69	2,0	48	2,41	90,8	17,1	15,57	98	-629							
HI 1224	RT	91	0,0	1,1	87	4,0	3,9	6,5	1,9	71	2,1	45	2,24	91,8	17,3	15,85	100	-325							
HI 1226	RT	97	0,0	1,1	88	4,0	4,0	6,3	2,0	69	2,4	43	2,14	93,1	17,6	16,39	103	134							
LSD		4			4	0,3	0,3	0,3	0,3	5	0,3	4	0,08	2,4	0,2	0,43	3	-							

* Dyrkede sorter 2012

o Sorter til observation 2012

mindre udbyttesfølsom end andre dyrkede normale sorter, herunder målesorterne. Målesorterne Pasteur og SY Muse repræsenterer de fuldt modtagelige og udbyttesfølsomme normalsorter. Yderligere indgår Cactus (NT) og Sanetta, der er nematodresistent (NR), som reference-sorter. Resultaterne af Cactus indgår ikke i gennemsnittet, og er ikke medtaget i årets beretning, da utilstrækkelig kvalitet af frøet har påvirket fremspiring og udbytteresultater væsentligt.

Forsøgene er alle anlagt på JB 7 med nematoder. Reaktionstallet er 7,7 og N-min er 46 kg N. To forsøg har et antal nematoder ved såning imellem 19.000 og 22.000 æg og larver pr. kg jord, mens

et forsøg har cirka 5.000 æg og larver pr. kg jord.

Forfrugten er vinterhvede eller vinterhvede med korsblomstret efterafgrøde. Der er tildelt 106 kg kvælstof pr. ha. Rækkeafstanden har været 50 cm og frøafstanden 18,5 cm. Forsøgene er sået mellem 25. og 28.marts, og roerne er taget op mellem 18. september og 16. oktober. Vækstsæsonen har i gennemsnit været 188 døgn i de tre forsøg. Fremspiringen har været tilfredsstillende. Resultatet af årets forsøg ses i tabel 3.

Der er god sammenhæng imellem rod-fure og vaskbarhed samt imellem grenethed og vedhængende jord på roen som i

de almindelige sortsforsøg. Mængden af vedhængende jord er mindst hos sorten HI 1155 efterfulgt af målesorten SY Muse, der også har den mindste mængde vedhængende mængde jord på roen, mens Platina KWS, Cassini og SN-736 har mest vedhængende jord på roen.

Sorterne Julietta, Sanetta, Cassini og Alexina KWS har vist den markant højeste stokløbningstendens. Criollo, Corvinia og Pasteur har vist den laveste stokløbningstendens. Der er kun observeret knuder på roen i Sanetta.

Opformeringen i målesorterne er lav i årets forsøg. Den er højest i forsøget med

**JULIETTAS AFLØSER
FOR 2013**

Forbedret indsats mod nematoder

ALEXINA KWS

- Bedste sukkerudbytte af NT-markedssorter ved infektion med nematoder (specielt ved høje infektionsgrader*)
- Høj sukkerprocent (**18,6 %***) og lavere transportomkostninger
- En "forbedret Julietta" og eneste NT-sort med EPD-behandling, som sikrer god fremspiring og robust tidlig vækst

*Kilde: Nordic Beet Research (NBR) 2012

www.kws.dk

Seeding the future
since 1856

Tabel 4. Sorter med nematod tolerance. Forsøg på jord med angreb

Sort Variety	Resistens Resistance	Pi eal/kg	Pf eal/kg	Pf/Pi	Planter Plants 1000/ha	Stokløber Bolters 0/00	Rodfure Groove Sc. 1-9	Vaskbar Washability Sc. 1-9	Grene Branching Sc. 1-9	Vh.Jord Tare %	Amino-N Amino-N pr 100 g sukker	IV-tal IV-tal	Rod Root t/ha	Sukker Sugar t/ha	rel
# Målesorter #															
* # Pasteur	RT	15.427	18.372	1,2	98	4,5	4,2	3,6	6,2	4,4	28	1,75	75,6	17,1	12,92
# SY Muse		16.549	15.437	0,9	100	0,6	4,0	3,5	6,0	4,8	27	1,74	73,7	17,1	12,69
Sanetta	NR	14.304	21.307	1,5	97	8,4	4,3	3,7	6,4	4,0	28	1,76	77,4	17,0	13,14
* Julietta	RT+NT	16.545	4.675	0,3	96	38,7	3,7	3,0	5,7	6,1	46	2,44	65,8	17,8	11,74
* Rosalinda KWS	RT+NE	16.266			100	42,4	4,7	3,8	6,2	4,1	47	2,27	76,7	17,5	13,46
* Sabrina KWS	RT+NE	19.094			101	4,6	3,8	3,4	5,5	4,9	31	1,90	76,1	17,3	13,19
o Alexina KWS	RT+NT	12.234			100	5,0	3,9	3,4	5,5	5,1	33	1,90	76,8	17,2	13,27
Elora KWS	RT+NT	16.984			98	13,6	3,8	3,5	5,8	4,7	35	1,82	74,7	18,3	13,74
Adler	RT+NT	13.900			101	3,4	3,9	3,3	5,6	4,9	38	1,93	80,4	17,5	14,10
Cassini	RT+NT	15.797			103	1,2	4,6	3,7	5,3	6,0	42	1,97	77,0	17,7	13,69
SN-515	RT+NT	15.608			94	15,5	4,2	3,5	5,5	6,4	45	1,91	75,7	18,2	13,81
SN-516	RT+NT	16.252			100	1,2	4,4	3,8	6,1	4,4	38	1,85	85,8	17,6	15,11
MA4017	RT+NT	14.748			102	1,5	4,4	3,8	5,7	5,1	36	1,93	76,7	17,9	13,80
MA4022	RT+NT	13.676			98	2,5	4,5	3,6	5,9	4,3	44	2,03	72,9	17,6	12,86
1K210	RT+NT	18.393			99	9,1	3,9	3,2	5,9	4,5	36	1,92	79,4	18,1	14,37
2K298	RT+NT	17.947			99	1,6	3,8	3,3	5,9	5,3	33	1,80	81,4	17,9	14,60
2K320	RT+NT	13.560			100	1,6	3,8	3,2	5,8	5,0	35	1,82	85,8	18,3	15,75
HI 1298	RT+NT	13.810			101	1,5	4,0	3,4	5,5	4,7	37	1,95	78,6	17,3	13,65
SN-736	RT+NT	19.551			99	8,2	4,2	3,5	5,8	5,0	36	2,00	73,6	17,9	13,20
ST 15211	RT+NT	19.833			98	3,1	4,3	3,6	6,1	6,0	41	1,90	78,4	17,7	13,87
ST 15236	RT+NT	14.007			98	2,2	4,4	3,6	6,1	5,1	35	1,92	82,3	17,4	14,36
Comanche	RT+NT	14.645			97	5,5	4,3	3,7	5,5	4,9	44	1,94	79,6	17,6	14,07
Platina KWS	RT+NT	19.434			100	2,5	4,4	3,7	6,1	4,8	39	1,89	78,8	17,7	13,99
HI 1155	RT+NE	14.621			98	2,9	3,8	3,3	5,6	6,6	32	1,81	73,3	17,4	12,83
Criollo	RT	14.651			95	1,7	4,4	3,7	6,7	3,3	31	1,85	77,5	16,4	12,78
Corvinia	RT	16.833			101	0,3	4,1	3,4	6,4	4,3	25	1,60	74,5	17,3	12,96
MA4014	RT+NT	17.869			98	0,3	3,8	3,4	6,0	5,0	30	1,74	76,4	17,7	13,60
SN-732	RT+NT	17.205			99	5,3	4,3	3,3	6,2	4,4	34	1,87	82,3	17,2	14,24
LSD		19.720			102	1,2	4,3	3,8	5,8	5,0	40	1,93	85,8	17,2	14,80
LSD					4	-	0,4	0,5	0,5	0,9	6	0,10	4,0	0,3	0,64

Målesorter, der er modtagelige

* Dyrkede sorter i 2012

o Sorter til observation i 2012

det laveste antal nematoder, hvilket er helt efter forventningerne. I alle forsøgene bevirker Sanetta en reduktion af nematoderne.

Det laveste aminotal er opnået med normalsorterne, men flere NT-sorter har efterhånden et relativt lavt aminotal. I bunden af tabel 3 findes fortsat Julietta og Sanetta efterfulgt af flere NT-sorter.

Det højeste sukker udbytte er opnået med sorten 2K98 og SN-515 der har opnået det næsthøjeste udbytte. Sorterne HI 1155 og Platina KWS har givet de laveste udbytter. Det er tydeligt, at de modtagelige NE-sorter ikke kan klare det høje angreb af nematoder. Også i forsøget med lavere angrebsgrad er mønstret det samme. Kun Corvinia viser et sikkert højere udbytte end målesorterne og kan måske i disse forsøg betegnes som NE-sort. Af dyrkede NT-sorter har Comanche det højeste udbytte.

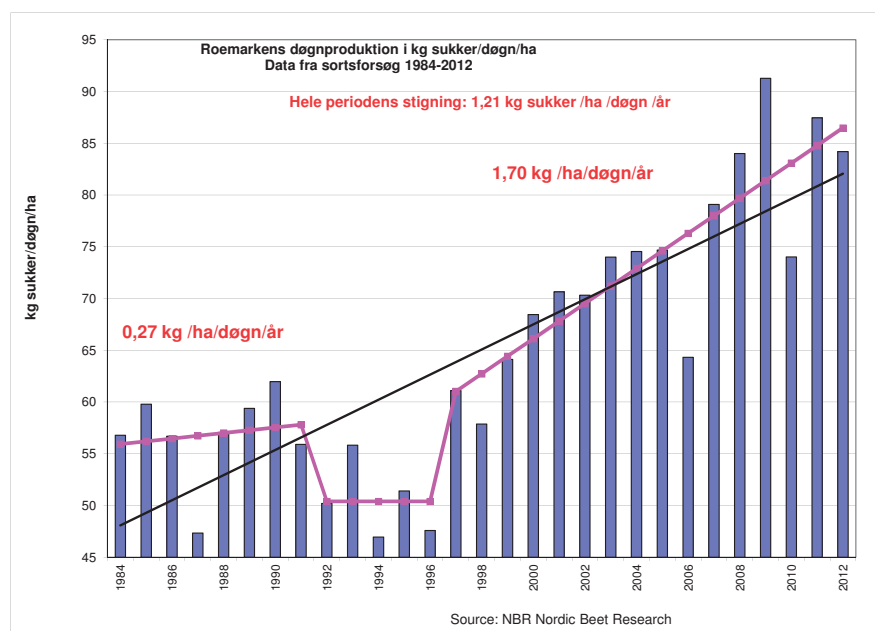
Det understreger endnu engang, at sortsvalget under normale forhold bør falde

på en højtydende NT-sort, når der er et angreb større end 1.000 æg og larver pr. kg jord. Endnu findes kun Comanche på sortlisten, men sorten har for lavt et udbytte på jord uden angreb af nematoder.

NE-sorterne kan fortsat kun anbefales, hvor der er mindre, pletvise angreb af nematoder, og hvor der endnu ikke skal

anvendes en regulær tolerant sort. Af NE-sorterne er det kun Corvinia, der har vist et udbytte højere end målesorternes.

En oversigt over de seneste fire års afprøvning af sorter ses i tabel 2. ■

Figur 5. Roemarkens produktionsintensitet målt i sortsforsøgene.

Nematodeløsninger 2013

- Ny meget højtydende nematodesort
- Absolut i en klasse for sig selv
- Højt udbytte – nematoder eller ej
- Næsten uden stokløbere i 2012

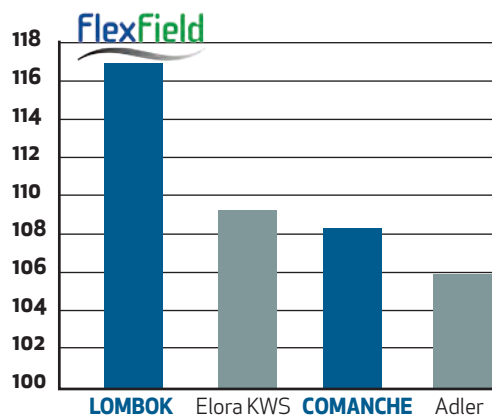
Der bliver rift om den!

FlexField

- Alternativet når LOMBOK er udsolgt
- Nematodesorten med meget få stokløbere
- Glat roe – nem at aftoppe
- Sidder højt i jorden.
- Stabil nematodesort

Udbytte i nematodeforsøg 2012 iflg. NBR

SESVANDERHAVE

sugar beet seed

Nyt koncept for undersøgelse af roeoptagning

Af
- projektleder Otto
Nielsen

deling, vertikal placering og form. Disse oplysninger er relevante i forhold til undersøgelsens konklusioner, idet disse parametre kan have stor indflydelse på optagningen (se fakta-boks).

2. Undersøgelsen forventes at afhænge betydeligt af forholdene i marken, og disse er ikke nødvendigvis repræsentative for "normale" optagningsforhold.
3. Der foreligger en aftale mellem fabrikanter og IIRB (International Institute of Beet Research) om udelukkende at sammenligne og teste roeoptagere i "Beet Europe" regi. Beet Europe afholdes hver andet år og senest i 2012 i Seligenstadt (D).
4. Kvantificeringen af udbyttet foretages efter danske afregningsregler, hvilket blandt andet omfatter aftopning i prøvevasken i henhold til gældende brancheaftale mellem de danske sukkerroedyrkere og Nordic Sugar.

Fakta om undersøgelsen

- To roeoptagere med deres sædvanlige chauffør i første halvdel af undersøgelsen
- To roeoptager med sædvanlig chauffør samt instruktion (fra fabrik eller forhandler) i anden halvdel af undersøgelsen
- Kvantificering af rod- og sukkerudbytte ved direkte levering til fabrik
- Hver optager leverer 8-10 tankfulde roer både med og uden instruktion
- Hver tankfuld analyseres for renhed og sukkerprocent (dobbeltpøver)
- Kvantificering af optagningstab (spildundersøgelse og vurdering af roer)
- Kvantificering af optagningsforhold (jordtype, vandindhold, størrelse og form af roelegemer)

NBR har i samarbejde med to landmænd og Nordic Sugar afprøvet et nyt koncept til at optimere optagningskvaliteten.

Fokus på optimering af roeoptagere

I konceptet indgår to roeoptagere, som i første halvdel af undersøgelsen køres af de sædvanlige chauffører, mens anden halvdel af undersøgelsen gennemføres i et samarbejde mellem de sædvanlige chauffører og instruktører fra maskinproducenten eller forhandleren. Derved kan opnås et mål for, hvor meget optagningskvaliteten kan forbedres gennem optimal anvendelse af optageren.

Til undersøgelsen anvendes en mark på minimum 10 hektar, idet hver roeoptager leverer 150-250 tons roer både med og uden instruktion af chaufføren. Forholdene i marken kvantificeres ved at udtage jordprøver til bestemmelse af vandindhold og jordtype. Derudover håndhøstes omkring 50 kvadratmeter roer, som anvendes til at kvantificere størrelsesfor-

Navne på optagere oplyses ikke

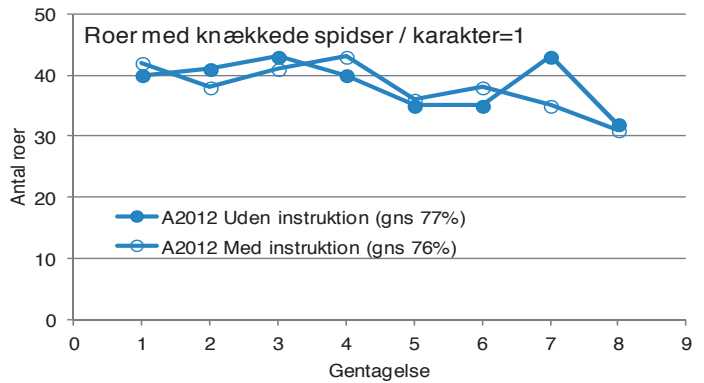
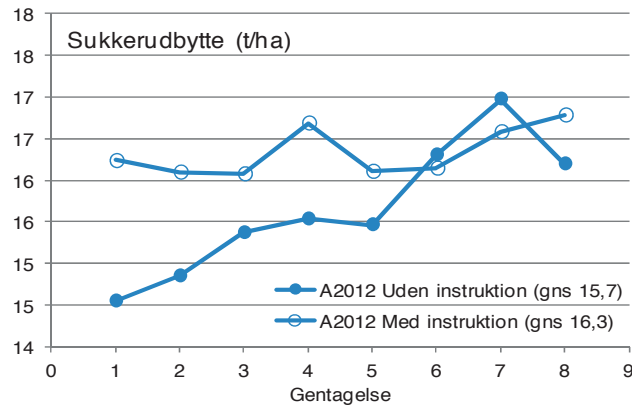
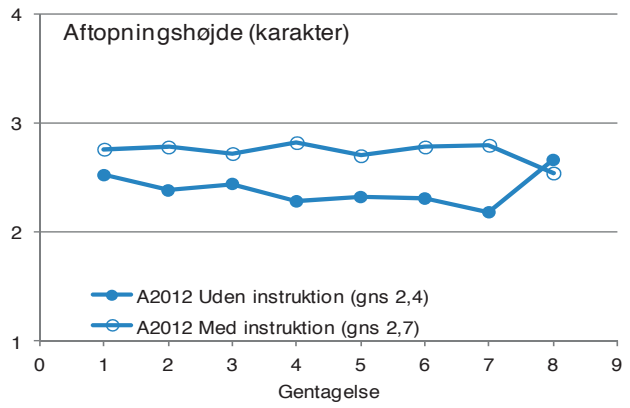
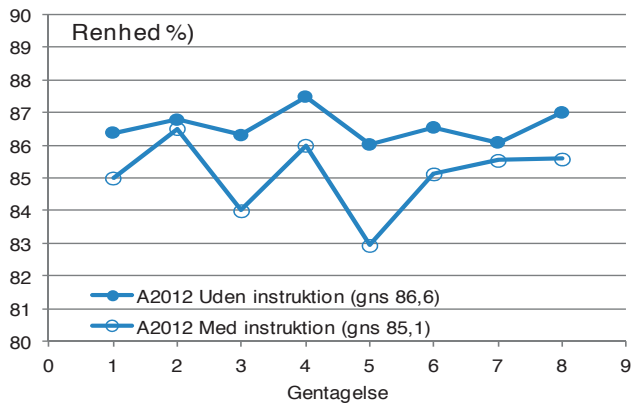
Vi har aftalt med de involverede parter i undersøgelsen ikke at offentliggøre navne på roeoptagere og deres chauffører. Dette har følgende årsager:

1. Undersøgelsens primære formål er at kvantificere mulighederne for at optimere roeoptagere generelt, og der anvendes minimum to optagere samtidigt for at rationalisere arbejdet med undersøgelsen, højne koncentrationen hos chauffører og instruktører (konkurrenceeffekt) samt dobbeltbestemme det mulige udbytte (leveret mængde + spild).

Roeoptagningsundersøgelsen 2012

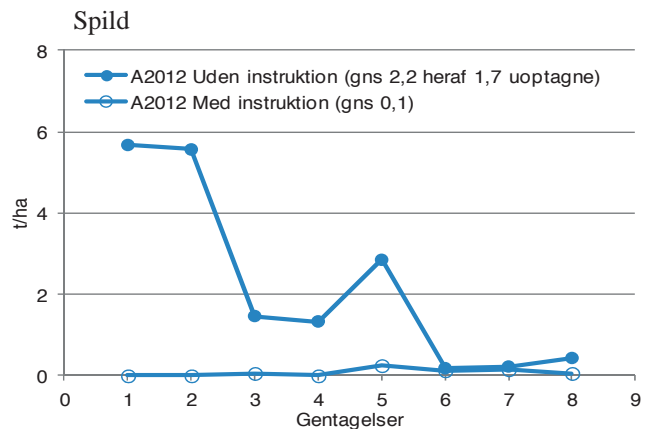
I undersøgelsen i 2012 indgik to roeoptagere, hvoraf den ene havde oppel-hjul (optager benævnes "A2012") og den anden kitskær (optager benævnes "B2012"). I det følgende præsenteres udvalgte resultater, mens det samlede materiale vil være tilgængeligt i forbindelse med udgivelsen af NBR's beretning for 2012 (udgives februar 2013).

Vurdering af	Karakter og beskrivelse
Aftopningshøjde	1. Roerne er aftoppet for højt – der forekommer rester af blade og stængler 2. Roerne er aftoppet så alle blade og stængler netop er fjernet 3. Normal aftopningshøjde 4. Roerne er aftoppet for dybt 5. Roerne er aftoppet skævt
Knækkede spidser	1. Roens diameter ved knækket er 0-2 cm 2. Roens diameter ved knækket er 2-4 cm 3. Roens diameter ved knækket er 4-6 cm 4. Roens diameter ved knækket er 6-8 cm 5. Roens diameter ved knækket er > 8 cm

Figur 1. Resultater for optager "A2012". Optageren kørte 8 omgange (gentagelser) i marken både uden (formiddag) og med (eftermiddag) instruktion. I hver omgang var der cirka 20 tons beskidte roer.

Renheden (og sukkerprocenten, som ikke er vist) er analyseret på Nakskov sukkerfabrik ved at udtage to prøver per gentagelse. Aftopningshøjde og knækkede spidser er vurderet ved karaktergivning (se faktaboks) og spildet er bestemt ved at undersøge et areal på 60 kvadratmeter per gentagelse.

EDENHALL

VERVAET

753/754

Nu med endnu større tank,
12 ton!

Kitskær eller trukne oppel hjul

Dit valg!

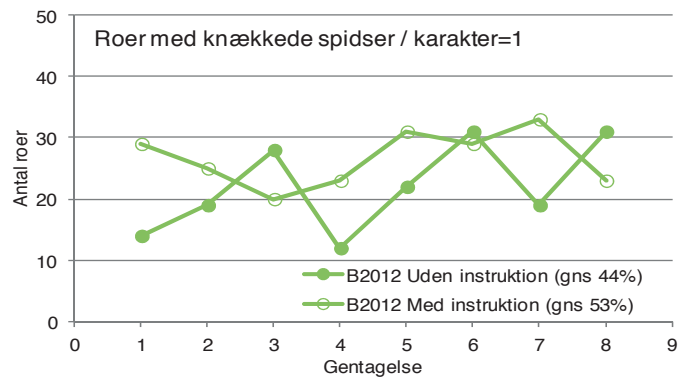
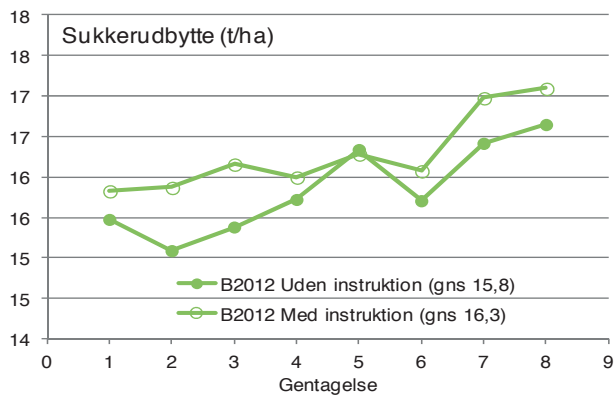
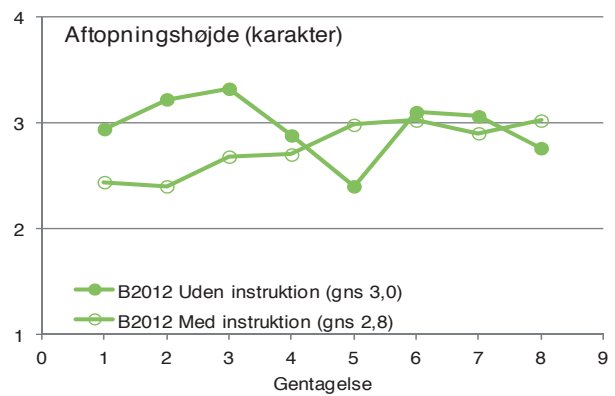
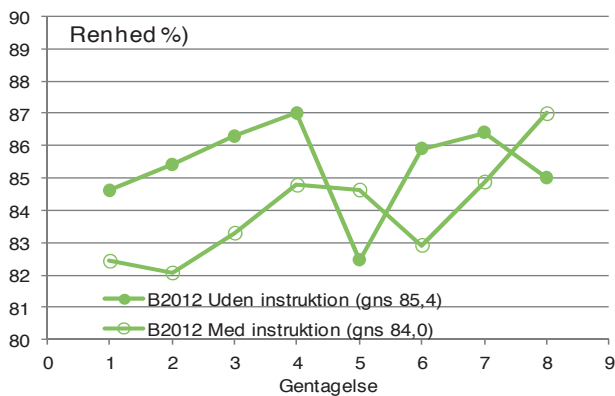
KARLMERTZ A/S

Sakskøbing Tlf. 5470 4822
Horreby Tlf. 5444 7035

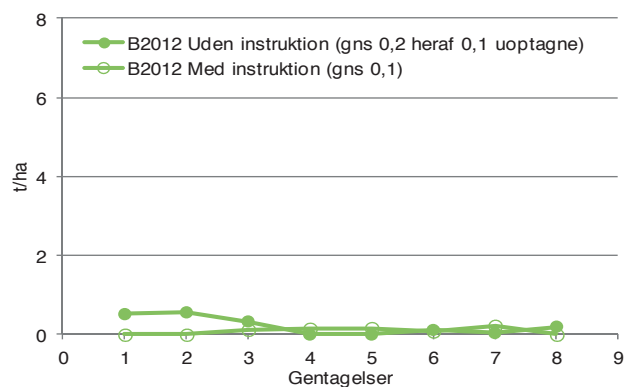
For fremvisning:
Ring 4033 8405
eller 2128 3788

EDENHALL
VALLAKRA, SVERIGE

TEL: +46 42 324050
E-mail: info@edenhall.se www.edenhall.se

Spild

Figur 2. Resultater for optager "B2012". Optageren kørte 8 omgange (gentagelser) i marken både uden (formiddag) og med (eftermiddag) instruktion. I hver omgang var der cirka 20 tons beskudte roer.

Renheden (og sukkerprocenten, som ikke er vist) er analyseret på Nakskov sukkerfabrik ved at udtage to prøver per gentagelse. Aftopningshøjde og knækkede spidser er vurderet ved karaktergivning (se faktaboks) og spildet er bestemt ved at undersøge et areal på 60 kvadratmeter per gentagelse.

Undersøgelsen blev foretaget i starten af november på lerjord (teksturanalyse foreligger endnu ikke) med et vandindhold på 18-21 % (vægtprocent), hvilket formodes at være nær det maksimale for denne jordtype (tabel 1). Plantetallet var en anelse lavt, men til gengæld var roerne ualmindeligt store med en gennemsnitsvægt på over 1,3 kg. Roerne sad relativt dybt i jorden og mange af dem havde kraftige forgreninger, hvilket gør det sværere for optageren at få hele roen med op.

For begge optageres vedkommende bidrog instruktørerne til at øge sukkerudbyttet (figur 1-2). For optageren A2012 (figur 1) var det primært fordi indstillingen ved kørsel uden instruktion bevirkede et betydeligt spild i starten

med tab på over fem tons roer/ha på de to første omgange og et gennemsnitligt tab på 2,2 tons roer/ha. Den største del af spildet skyldtes en for øverlig indstilling af optagningsaggregatet, hvorved de nederste dele af primært forgrenede roer til tider sad tilbage i jorden. Dette

Tabel 1. Kvantificering af optagningsforhold

Jordens vandindhold: 19-21 %
Teksturanalyse: Afventer svar fra laboratorium (formodentlig omkring 20 % ler)
Plantetal: 76.250 planter/ha
Frøafstand: 21,6 cm
Roelegeme: 1.343 gram i gennemsnit.
Roelegemets højde over jorden: 20,8 mm
Karakter for forgreninger: 6 (skala 1-9, hvor 9 er roe uden forgreninger) (se foto)

Nu er det sjovt at være roedyrker !

Nyhed!

Smash

- Sukkerudbytte på absolut topniveau
- Mindst jordvedhæng af alle sorter!

SY Harpoon

- Højt og stabilt sukkerindhold
- Lav modtagelighed overfor bladsygdomme

Brandon

- Højt og stabilt sukkerudbytte de første to afprøvningsår (104 henholdsvis 103)
- Meget lav andel af stokløbere
- Prøvesort med højt udbytte potentiale!

syngenta®

Syngenta Seeds AB
Box 302, 261 23 Landskrona
Tel +46 418 43 70 00
www.syngenta.dk

™

Foto af håndopgravede roer. I dele af marken var roerne ret forgrenede og i gennemsnit fik roerne karakteren 6 på (skala fra 1-9, hvor 9 er en roe uden forgreninger). Gennemsnitsstørrelsen af roerne var 1.343 gram, hvilket er betydeligt større end roer er generelt. Roerne sad relativt dyb i jorden (se markeringsmærke på den enkelte roe).

var ikke umiddelbart synligt, men blev undersøgt ved at stikke et spyd i jorden i de optagne rækker. Herved fandtes gentagne gange strækninger på flere meter med uoptagne roer. Aftopningshøjden var højere med instruktion end uden instruktion, men både med og uden instruktion var aftopningshøjden generelt indenfor det acceptable. Renheden var lidt lavere med instruktion end uden instruktion, hvilket kan hænge sammen med en dybere indstilling af optageren, mens der ikke var forskel på omfanget af knækkede spidser.

Optageren B2012 havde med instruk-

tion et lidt højere udbytte i stort set alle gentagelser (figur 2). Udbyttetabet uden instruktion kan tilskrives en kombination af hårdere aftopning, større omfang af knækkede spidser samt øget spild i starten, men der var kun lille forskel indenfor hver af disse parametre, når man betragter dem isoleret.

Tabel 2. Merudbytte opnået med instruktion når det konverteres til:	Kroner/ha	
	A2012	B2012
Vinterhvede (DB2: 4.000 kr)	75	-50
Industriroer (205 kr/tons)	450	188
Kvoteroer indenfor kvote (236 kr/tons)	593	280

Det økonomiske merudbytte med instruktion varierer fra 50 kr/ha i tab og op til omkring 600 kr/ha afhængigt af, om merudbyttet konverteres til alternativ afgrøde (hvede), industriroer eller kvoteroer (tabel 2). Merudbyttet blev begrænset af, at renheden og sukkerprocenten (ikke vist) med instruktion var lavere, idet der ved beregningen indgår såvel renhedsgrad, sukkerprocent samt leveringsomkostninger.

Konklusioner

- Konceptet viste sig praktisk gennemførligt og gav grundlag for et solidt datamateriale, som forventes at øge opmærksomheden på optagningskvalitet og dermed på sigt forhåbentligt kan bidrage til mindre spild i marken.
- Forbedret indstilling ved instruktion samt øget opmærksomhed havde for begge optageres tilfælde en positiv effekt på sukkerudbyttet.
- Det økonomiske merudbytte ved instruktion blev begrænset af ringere renhed og lavere sukkerprocent.
- Det forventes, at der i 2013 gennemføres en eller flere optagningsundersøgelser efter samme koncept. ■

HUSK generalforsamling i Danske Sukkerroedyrkere

Dag: Mandag den 25. februar 2013

Sted: Sakskøbing Sportscenter i Sakskøbing

Transport-Roen
til 2013

Den rene sukkerroe

barents

Meget sukker og lidt jord

Med minimalt jordvedhæng og en meget høj sukkerprocent giver vores nye top sort Barents dig en klar transport fordel som du kan mærke på bundlinjen. Med sin høje sukkerprocent og høje renhed vil Barents selv på stiv jord og ved tidlig optagning give dig et godt resultat.

3Dplus

Alle Strubes sorter er scannet og primet med vores unikke 3D plus teknologi som giver dig et forspring igennem hele vækstsæsonen

Prøv vores nye observations sorter:

adler – Nematode sorten der sætter nye standarder.

bosch – Allround sorten med det store udbytte. (fht. 104)*

Høj sukkerprocent på 18,28 % *

Meget høj renhed - 97,8 % *

Høj ekstra indtjening på +396,67 kr/ha. (2010-2012)**

Højt sukkerudbytte fht. 103. (2010-2012)**

Unik etablering på 78.000 planter/ha ved tidlig tælling, gennemsnittet for alle testede sorter i 2012 lå på 62.000 planter/ha *

*Kilde: NBR forsøg (*2012, **2010-2012 – Gennemsnitligt sukkerudbytte og gennemsnitlig økonomi)

Ring og få en sortssnak!

Kristian: 20 83 51 65
Viggo: 21 54 07 94

strube

Innovation og tradition

Maskinel kuledækning

Afroechef
Steen Bisgaard
Nordic Sugar,
Agricenter

Den bedste måde at dække roer er, som man gjorde i ”gamle” dage; hvor man dækkede lidt når den første kulde kom, dernæst mere halm når frosten tog til, og hvis der kom en varmere periode var landmanden ude og fjerne afdækning. Har man 500 m roekule er denne metode i dag ikke praktisk mulig. Dårligste resultat opnår man, når kulen er fyldt med jord, skadede roer og ingen dækning.

Den næstbedste metode er at dække med en kraftig fiberdug. Nordic Sugar afprøvede maskinel dækning hos 3 dyrkere i 2011. Resultatet var meget tilfredsstillende, og sammen med Eskilstrup maskinstation forberedte vi et koncept

tilpasset danske forhold for udvalgte dyrkere i 2012. Vi ønskede at afprøve systemet i større målestok. Den første reaktion fra dyrkeren og os selv var: ”hva´ koster det?”. Et lige så relevant spørgsmål er; hvad giver det dyrkeren?

Vil vi dække roerne maskinelt, skal roerne, der skal dækkes og leveres f.eks. efter jul, tages op lidt tidligere, fordi ingen har kapacitet til at dække mange kuler inden for en uge. Roerne skal tages op under gode forhold, tørre, få skader og kun afpudset ganske lidt. Så er roerne gode at dække med f.eks. TopTex 110.

Flere fordele ved dækning

TopTex 110 er permeabel, hvilket betyder, at varmen kan trænge ud – *roerne brænder ikke sammen* – i Nordtyskland dækker man de første kuler i slutningen af oktober! Omkring 80 % af nedbøren

løber af dugen, mens størstedelen af den resterende nedbør opsuges af dugen. Det giver et tørt miljø under dugen og til ugunst for svampe og bakterier. Man undgår i vid udstrækning at roerne rådner. De 4 dækkede kuler i 2011 udviste tørre og friske roer, da vi åbnede kulen efter ca. 5 uger. Erfaringerne fortæller om et lavere åndingstab og et mindre fald i sukkerprocenten i forhold til udækkede roer. Det er en rigtig god foranstaltning efterfølgende at rense roerne, for den indtørrede jord er noget lettere at fjerne. Den øgede renhed giver højere betaling for roerne og medvirker til en positiv økonomi ved maskinel kuledækning.

Dækkede roer giver ro!

Når vejrudsigten siger frost, kommer det bag på en del dyrkere. Det gjorde det også da vejrudsigten d. 26. november lovede frost! Så er det rart, at roerne er dækket med f.eks. TopTex 110! Det giver ro. Man er også fri for selv at skulle dække kulen i regn og blæst, med plast/tynd fiberdug og evt. med halm, hvis man har det til rådighed.

Når dyrkere har set hvor let og hurtigt en roekule bliver dækket maskinelt hos naboer, så forstår mange hvor befriende det er at lave en aftale om maskinel kuledækning i god tid. Husk det, når du inden sommerferien 2013, skal tage stilling til, hvorvidt du vil have dækket roekuler til november 2013!

Erfaringerne fra Nordtyskland vinteren 2010/11 viste, at til trods for at udetemperaturen var under minus 10 °C, så forblev kulen intakt indtil kampagneafslutning, til trods for at januar blev mild med plusgrader.

75 dyrkere og 120.000 tons roer er med i ordning

Planen har været, at ordningen her i det første år skulle køre i et begrænset omfang, hvor der oprindeligt var indkøbt omkring 500 ruller TopTex 110. Undervejs er antallet af ruller suppleret op, dog i et begrænset omfang.

Oprindeligt var der deltagelse af 33 dyrkere, men efter at vejrudsigten begyndte at vise frost og sne, kom der henvendelse fra en del ekstra dyrkere, som også var interesseret i at deltage, og vi er herved nået op på deltagelse af 75 dyrkere med dækning af ca. 120.000 tons roer.

Det var oprindeligt forventet, at en rulle kunne række til dækning af 140 tons roer, men erfaringerne viste, at en

rulle kan dække en noget større mængde – afhængig af kulens bredde. Det har også været medvirkende til, at flere dyrkere kunne komme med i ordningen i år.

Vi har indgået aftalen med Eskilstrup maskinstation, som står for arbejdet, og de har udført arbejdet med dækningen af roerne i november måned.

De deltagende dyrkere indgår en aftale, hvor de betaler for et vist antal ruller TopTex 110, hvor hver rulle er 12,5 x 35 m. TopTex'en kan genbruges i flere år.

Prisen for en rulle TopTex 110 og jernrør med medbringer er ca. 2.600 kr, som dækker 4 år. Efter de 4 år tilhører TopTex

og rør Eskilstrup maskinstation, som til gengæld erstatter TopTex og rør i den 4-årige periode, hvis det skulle blive ødelagt.

Udover TopTex'en betaler dyrkerne 840 kr pr. rulle pr. år i håndteringsomkostninger til Eskilstrup maskinstation, hvilket indeholder dækning, afdækning og opbevaring. Dyrkerne forpligter sig dog til at være i marken og hjælpe til ved arbejdet med dækning og afdækning af roerne. ■

VÆLG DET SIKRE

HOLMER T3 ECO

Effektivitet, pålidelighed og økonomi.

800 mm MICHELIN IF ULTRA lavtryks fordæk og 1050 mm bagdæk = lavt marktryk under alle forhold.

Høj-effektivt LOAD SENSING hydrauliksystem og elektronisk styret

MAN-Motor for laveste forbrug.

DYNACUT AFPUDSERE
Testvinder i Seligenstadt

Markedets HØJESTE gensalgsværdi.

DANMARKS MEST SOLGTE
SELVKØRENDE ROEOPTAGER
= Din garanti for effektivitet og service !

 HOLMER

**Vi mangler
brugte optagere
- af alle mærker !!**

FMR Maskiner

Københavnsvej 2 | 4800 Nykøbing F. | Tlf. 54 85 58 22

Af Driftsleder Lars Haugaard
Marienborg gods og Nøbøllegård på Møn

Roeoptagning hos nabo.

En næsten perfekt 2012-høst

Udbyttetab efter fejl på frøet

Det er nu den 30. november, og her hvor jeg skal til at skrive artiklen til Sukkerroe-Nyt, må jeg konstatere, at 2012 har været et godt år!

Vores korn- og frøhøst har været med topudbytter og gode priser, og det tegner også udmærket i roerne. Vi er dog ikke færdige med vores roer endnu, men vi har leveret ca. 50 %, og i optagning mangler vi kun 50 ha ud af de 175 ha. Udbytterne har indtil nu været gode. På Nøbøllegård forventer vi at nå over 110 %, mens jeg på Marienborg regner med at nå 95-105 % af kvoten.

Vi såede 35 ha med Cactus-roer, hvoraf 5 ha på Marienborg blev sået om. Der var store spring i roerne og et plantetal på kun 50.000 planter pr. ha. Det viste sig, at en fejl med for meget varme i behandlingen af roefrøet hos frøfirmaet var årsag til den dårlige fremspiring. I de omsåede 5 ha blev udbytte ved første optagning på 48 tons rene roer, hvilket skal sammenlignes med en anden roemark ved siden af, som gav næsten 78 tons rene roer – taget op i samme uge. Der mangler således omkring 30 tons roer med 18 % sukker = 5,4 tons sukker/ha på det omsåede stykke.

Jeg vil tro, at de resterende 30 ha roer af Cactus kun vil mangle omkring 15-20 tons rene roer/ha, hvilket svarer til mel-

lem 2,7 og 3,6 tons sukker/ha med 18 % sukker. Jeg vender tilbage med en nærmere opgørelse i min næste artikel. Hvis mine beregninger holder stik, så vil vi mangle omkring 1 tons sukker/ha. Jeg har fået oplyst fra Danske Sukkerroedyrkere, at det er aftalt med Nordic Sugar, at der i beregningen af mit 5-års udbyttegennemsnit vil blive foretaget en korrektion for den dårlige fremspiring i Cactus og det manglende udbytte. Dette er vigtigt, da det manglende udbytte ellers ville have indflydelse på mit udbyttegennemsnit og betyde, at vi skulle så for mange ha de næste 5 år.

Bortset fra problemet med Cactus, så tegner det således til en næsten perfekt høst over hele linjen i år!

Trykskader fra 2011 har påvirket udbyttet

Der var stor forskel på udbytterne i 2012, og vi har konstateret, at de steder, hvor vi kunne dybdeharve i efteråret 2011, har vi høstet mest. I en periode sidste efterår var det rimeligt tørt, og vi kunne dybdeharve med et godt resultat. Vi harvede mellem 25 og 30 cm i dybden med

50 mm brede spidser.

Da vi i år skulle så hvede, var der på flere arealer tydelige tegn på trykskader fra høsten 2011. Traktoren, der kørte med en 5 meter Väderstad Cultusharve, var spændt godt for og gav tydelige tegn på, at jorden var hård mange steder.

Vi har i år sået 70 ha vinterbyg, 70 ha vinterraps, 25 ha vinterrug og 350 ha vinterhvede i et efterår, der har været optimalt til såning. Fremspiringen har været i top, og selvom vi har meget store variationer mellem markerne, er planterne kommet næsten ens op i alle marker – selv på den meget stive lerjord. Vi kan på vores Rapid sætte udsædsmængden op de steder, hvor vi har problemer med fremspiringen. Samtidig har jeg haft en dygtig ung mand til at så, og han har udført arbejdet godt og været medvirkende til et optimalt resultat.

Udbedring af dræn

Siden høst har vi haft folk udefra til at lave dræn. Vi havde nogle huller fra den våde høst 2011, hvor drænen enten var stoppet til eller kørt i stykker. Vi har

brugt en del penge på dræning, for med den nuværende regering og vores kære landbrugsminister kan man jo i fremtiden forvente at blive pålagt hvad som helst, hvis de ser et vandhul i marken. Jeg tror ikke, at der er mange landmænd, der vil lave vandhul eller åbne drænen, for hvad vil konsekvenserne for marken blive efterfølgende?

Kommunen erkender regnefejl

Som jeg tidligere har skrevet, bruger jeg megen tid med kommunen vedr. vores vandløbssag. Vi har nu endelig fået en tilkendegivelse fra kommunens folk, som erkender, at der er lavet store regnefejl i deres vandløbsprojekt. Det hænger dog nok mere sammen med, at vi desuden har et stort vådengsprojekt i gang med kommunen, og for at vi kan komme videre med det projekt, skal vi have løst de problemer, vi har i vandløbssagen. Vi har sagt til dem, at vi sandsynligvis vil indkalde politikere til et møde for at drøft vores problemer. På vores generalforsamling i vores digelaug kunne jeg mærke, at der er meget stor opbakning fra både landmænd og ikke-landmænd til, at vi skal have rettet de fejl, der er lavet, inden vi går videre i projektet.

Dækning af roekuler

Vi har i år valgt at dække vores roekuler, hvilket sker med hjælp fra Eskilstrup Maskinstation (*som vist på billedet*). Det har vist sig at være en meget effektiv måde at dække roer på. Det tog under 1 time at dække 2*66 meter. Når det skal tages af, kommer maskinstationen igen og udfører arbejdet. Vi skal kun hjælpe til med et par mand. Jeg tror, at denne metode vil vinde meget frem de næste par år, for hvem vil stå med alt arbejdet med at dække med plastik og halm, for

så igen at tage det af – måske med en masse sne på – ja, og så er der alt oprydningen bagefter! Materialet, der bliver brugt til dækningen, er en TopTex 110, hvor roerne kan komme af med varme og samtidig holde frosten ude. Vi kan genbruge den samme TopTex 110 i flere år, men det kan man læse meget mere om på sukkerfabrikkens hjemmeside.

Til sidst vil jeg afslutte denne artikel med at se tilbage på året, som må siges at være en kraftig modsætning til året 2011.

Dækning af roekule – udført af Eskilstrup Maskinstation.

Det glædelige er, at vi har haft gode priser på afgrøder og nogle gode udbytter. Vi har desuden haft tid til at få rettet op på nogle af de synder, vi lavede i det våde år. Jeg kan se den betydning, det har at behandle jorden ordentlig, og jeg må bare konstatere, at vejret og klimaet har stor indvirkning på vores udbytter. Vi kan som driftsledere så bidrage til et optimalt resultat ved at have den kapacitet, der skal til, da vi ikke må røre jorden før end efter den 20. oktober, når der er efterafgrøder, og efter den 1. november, når der ikke er efterafgrøder. Med det vil jeg ønske alle en rigtig glædelig jul samt et godt nytår! ■

Roer som i gamle dage

Fra Danmarks Sukkermuseum

Af Boye Clausen

På gården Dansted på Sydjylland blev der i dagene 27.-28. oktober for femte gang afviklet arrangementet "Roer som i gamle dage". Arrangementet afvikles i et samarbejde mellem Errindlev Beboerforening, Landbrugsmuseet på Kristianssæde, Museum Polakkasernen og Danmarks Sukkermuseum. Gennem de fem år arrangementet har fundet sted, er der sket en løbende udvikling og man har mødt større og større interesse fra såvel de "demonstrerende" som fra publikum.

I 2012 var demonstrationen tilmed begunstiget af et meget flot efterårsvejr. I de to dage blev der fremvist og demonstreret det hårde manuelle slid, der var forbundet med roedyrkning i 1950-erne og frem til den begyndende mekanisering. Der blev vist hestetrukne roeplove af forskellige mere eller mindre hjemmelavede fabrikater samt den senere Trisso roeplov, der vel var forløberen for det senere kitskær. Roerne blev herefter taget op og afhugget med håndkraft. Dette arbejde viste flere af publikummerne, at de stadig kunne håndtere i fornem stil. Der var på dagene også mulighed for at genopleve den begyndende mekanisering af optagningen, idet et flot hestespand tog roer op med en af de første "Roerslev" optagere. Roerne fra optagningen blev naturligvis kørt i kule med hestevogn. Blandt maskinerne blev også de senere Karleby- og Holbæk-optagere vist i funktion på udstillingen.

Det gode vejr indbød også til en hyggelig snak over en kop kaffe og

nybagte æbleskiver serveret på halm-baller. Det, der blev talt mest om, var nok især det slid og bøvl man huskede fra plørede bundløse marker i kolde regnfylde dage. Det flotte vejr hindrede dog, at man kunne præsentere godt gammeldags lollandsk "plutte". Mange bedste-førelære nød rigtig dagene til at underholde deres børnebørn om oplevelserne fra roemarkerne i gamle dage.

For at få det hele i perspektiv kunne man så samtidig lytte til den selvkørende

6 rækkede optager, der brummede i nabolaget.

Som nævnt var det femte gang arrangementet fandt sted, og

med den tilslutning, der var fra alle sider, er man fra de arrangerende foreningers side opmuntret til at gøre det til en fast tradition. ■

Optagning med håndkraft

Hestespand og mandskab fra Solbjerggård tager roer op.

HØJT TOTALUDBYTTE*

Med fokus på bundlinjen

ROSALINDA KWS

- Højt, stabilt sukkerudbytte gennem flere år – både i forsøg og i praksis
- Høj indtjening, hvor transportudgifter ikke er afgørende
- Lav modtagelighed over for bladsygdomme og resistens over for Rizomania

*Kilde: Nordic Beet Research (NBR) 2012

www.kws.dk

Seeding the future
since 1856

KWS Scandinavia A/S / Telefon: 5484 3211 / 2020 1516 / E-mail: elo.larsen@kws.com

Den første prognose viser et stort sukkeroverskud i 2012/13

Verdens sukkerpriser har været under pres i de senere måneder, som det fremgår af figuren (blå kurve). Årsagen skal findes i det store overskud af sukker i 2011/12, som har påvirket markedet. Hvordan ser det så ud for den kommende tid?

Her viser den første prognose for 2012/13 fra F.O. Licht, at Brasilien er på vej tilbage mod landets tidligere produktionsomfang, mens Indien ser ud til at blive selvforsynede for tredje år i træk. Australiens produktion er tilbage på normalt niveau i 2012 efter 2 års ødelæggende produktionsforhold i form af ekstremt dårligt vejr.

I USA og Centralamerika er der fuld kraft på produktionen, og Europa vil få endnu en fornuftig produktion, men dog med udsigt til en lille reduktion. Mange lande i Asien vil få en stor produktion. En anden grund til bekymring i forhold til markedsbalancen er udsigten til en nedgang i importen, hvilket bl.a. skyldes, at Kina trækker sig som storimportør i 2012/13, som følge af en stigning i landets egen produktion på 2,3 mio. tons. Som det ser ud i øjeblikket, vil der hermed blive et stort overskud på verdensplan for andet år i træk. Man forventer en produktion på 177 millioner tons, svagt stigende fra 176 millioner tons året før og omkring 10 millioner tons mere end forbruget. Der er ca. 4,7 millioner tons, der "forsvinder" som ikke-registreret, og dermed vil det registrerede overskud blive på 4,9 millioner tons i 2012/13, imod 6,8 millioner tons året før, men det vil stadigvæk repræsentere en belastning i forhold til udsigten til en forbedring af

priserne på verdensmarkedet. Der er desuden en risiko for, at den ovenfor nævnte mængde sukker, der "forsvinder", bliver mindre, og dermed at overskuddet bliver større.

Hvis man grupperer udviklingen på kontinenter er der udsigt til den største stigning i produktionen i Sydamerika med en forøgelse på knap 3 millioner tons til 46 millioner tons. Asiens produktion ser ud til at blive stabil i 2012/13, men produktionen er dog den tredje højeste gennem de seneste 10 år. Nord og Centralamerika stiger med 1 million tons til en rekord på 21,5 millioner tons. Afrikas produktion er stabil på 11,5 millioner tons. Europas produktion ser ud til at falde med 2,5 millioner tons til 28 millioner tons, og sidst men ikke mindst peger udsigten for produktionen i Oceanien på et stabilt niveau på 4,8 millioner tons.

Det er mange tal, men giver forhåbentlig et overblik på den øjeblikkelige situation.

Kort Nyt

EU's produktion falder med 1,5 mio. tons

Prognosen peger på, at EU's produktion vil falde fra 18,3 til 16,8 millioner tons. Rusland ser ud til igen af at få en stor produktion på 5,3 millioner tons, som stor set svarer til deres forbrug. I Ukraine er der udsigt til et fald fra 2,4 til

1,9 millioner tons, hvilket vil medføre, at Tyrkiet bliver det andet største ikke-EU land i Europa med en produktion 2,4 millioner tons.

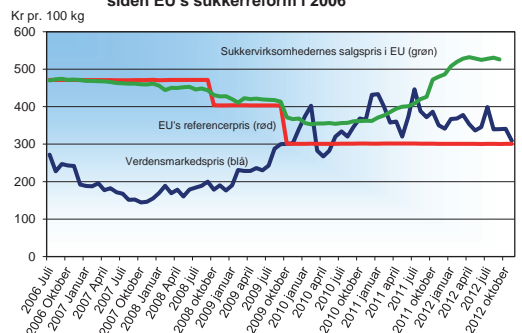
Cuba ramt af Sandy

Stormen Sandy har været hård ved sukkerrørene i Cuba, med store oversvømmelser og væltede sukkerrør til følge. Man forventede ellers at kunne producere 1,7 millioner tons sukker, men det bliver nok reduceret nu, hvor kampagnen er lige ved at skulle begynde. Selvom stormen vil reducere udbyttet, er der dog udsigt til en stigning i forhold til for få år siden, hvor produktionen var helt nede og vende på blot 1 million tons sukker.

Sukkerproduktionen i Mexico stiger med 12 %

Mexicos produktion ser bud til at stige med godt 12 % til 5,7 millioner tons. fremgangen skyldes en kombination af et større areal med sukkerrør, højere udbytter og bedre ekstraktion på sukkermøllerne. Udbyttet bliver 69 tons pr ha, mens sukkerprocenten er på 11,4 % mod 10,9 % året før. Hermed er der udsigt til det største udbytte siden rekorden i 2004 på 5,8 millioner tons sukker. ■

Verdensmarkedsprisen og EU's priser på hvidtsukker siden EU's sukkerreform i 2006

GARRANO

- Meget højtydende roesort
- Stines afløser
– blot med et højere udbytte
- Glat roe som sidder højt i jorden
- Næsten fri for stokløbere
- Et sikkert valg for et stort udbytte

SESVANDERHAVE
sugar beet seed

UDENLANDSKE TIDSSKRIFTER

Læst af
Cai Marcussen,
Rødby

Ud med den gamle optager?!

Dr. Matthias Mehl fra Wetterrauer dyrkerforening i Bayern har i dzz tidsskriftet gjort nogle optimistiske betragtninger om emnet, hvornår skal optageren udskiftes? Hans artikel bringes her i uddrag. MM mener, at efter to rigtig gode roeår burde ordrebøgerne hos optagerfabrikanterne være fulde som aldrig før. Det er rekordhøsten i 2011 og de gode markedsbetingelser for sukker, der har fået stemningen i roe- og sukkerbranchen til at stige til nye højder. Det har også øget investeringslysten hos de sydtyske optagerfællesskaber, en lyst, som bliver yderligere styrket af et godt dækningsbidrag sammen med tidens lave renteniveau.

Udskiftning af optagerteknikken med 2 - 3 års mellemrum

I Wetteraur har det de senere år betalt sig at udskifte optageren med 2 – 3 års mellemrum. Når en optager høster 500 – 600 ha pr. år har den, på dette tidspunkt, ikke haft store reparationer. Herefter må det så forventes, at driftsikkerheden forringes. Det er derfor nu tid at skille sig af med den gamle teknik, når der som nu, samtidig er god efterspørgsel efter brugte optagere.

Grundlaget for nyinvesteringer er økonomi og kapacitet.

Naturligvis må baggrunden for investeringer, som altid, bygge på

rationelle og økonomiske betragtninger. Ind i overvejelserne kommer ved siden af prisen på den nye maskine også en mulig kapacitetsstigning. I dag er dieselolie en stadig stigende del af optageomkostningerne. Den nye maskine vil være udstyret med den ny EU forordnede *AdBlue teknik*. I mange år kunne motorfabrikanterne ikke knibe dieselforbruget ned af hensyn til udstødningsgassens renhed. Den tid er forbi! Nu renses 90 % af NOx fra med *AdBlue teknikken*, som forstøver en blanding af 30 % urea og 70 % vand ned i udstødningen, men alt det er sikkert ikke gratis. Alt andet lige vil den nye optager have et lavere dieselforbrug. Der sker løbende også en udvikling af aftopningsteknikken.

Nye aftopningssystemer

Der er nyheder, som modvirker for dyb aftopning gennem ændret knivophæng m.m. Disse forbedringer kan let nedsætte tabet af rodmasse i marken med 1 %, svarende til omkring 200 kr. pr. ha. Har man en maskine med horisontal slagle-aftopper bør den eventuelle nye maskine være forsynet med integralslagler. De finder og placerer toppen mellem rækkerne. Dette system har vist sig særdeles effektivt i de senere år, kun en meget kraftig ukrudtsbestand kan give problemer. Matthias Mehl gør opmærksom på,

at vi skal være forsigtige med vor fælles livsgrundlag jordbunden, "glem ikke det"! Dækmontering og tryk bør være optimalt, men også bæltmontering sænker effektivt trykket på jorden.

På en ny optager er alt digitaliseret, af det der til dato kan styres digitalt. Det er derfor let at skrive regning på eksempelvis maskinstationsarbejde, alle oplysninger er oplagret. En ny optager høster mange ha, og den er optimeret med hensyn til renseevne og minimum aftopnings- og andre tab. Det vigtige herefter er, at optagerens operatør lærer sin maskine at kende helt til bunds. Han skal derfor på kursus! Kun sådan kan den ny optagers fantastiske potentiale udnyttes optimalt.

Løst og fast udefra.

Spanien har for længst afsluttet deres vinterroekampagne i syd med et rekordudbytte på 80 t/ha, svarende til knap 13 t sukker pr ha.

Italien har haft en lang kraftig hede-bølge fra juni til ind i august, så varmt og tørt, at udbyttet forventes reduceret med mere end 30 %.

Frankrig og Tyskland har via deres landbrugsministre opfordret EU kommissionen nok engang til at forlænge sukkerkvoterne til 2020.

Det **franske** udbytte 2012 er på grund af ekstreme nedbørsmængder nedjusteret til ca. 14 tons sukker pr

ha. Dette resulterer i, at kampagnen kun bliver 98 dage mod forventet 112 dage.

I **Tyskland** er der stadig flere dyrkere, som skifter fra den klassiske aftopningsmetode til mikroaftopning og afbladning helt uden afskæring. Samtidig er der stadig heftig debat, om den nye benzin med 10 % bioalkohol (E10) er skadelig for motorerne

og ødelæggende for prisniveauet på fødevarer - de fattige kommer til at sulte?

Rusland: Der findes 78 fabrikker med en gennemsnitlig daglig oparbejdningskapacitet på 4.100 tons roer pr. fabrik. Ifølge F.O. Licht er der planer om bygning af ny sukkerfabrik med en kapacitet på 12.000 tons roer pr døgn i Rostov området. Overalt er

der fuld gang i renovering og modernisering.

USA har fået Roundup roerne godkendt som sikre endnu en gang, hermed bortfalder også sagsanlægget. Fremover kan de amerikanske roedyrkere frit anvende Roundup i roer. I USA er der en svag stigning i det samlede roeareal til 503.500 ha ■

Husk at reetablere rabatten hvis du laver spor i forbindelse med roelæsningen!

Når der læsses roer fra vejkanterne, kan der opstå spor i rabatten.

Hvis dette skulle ske, er det vigtigt at få slettet sporene og reetablert rabatten hurtigst muligt derefter.

Vi er i en god dialog med Lolland Kommune, som har stor forståelse for, at roerne skal læsses ved vejene, men kommunen har naturligvis også fokus på, at vejrabatten efterlades i god stand bagefter.

Kommunen vil udarbejde en vejledning om, hvordan man skal agere på dette område. Vejledningen vil blive udarbejdet i samarbejde med Danske Sukkerroedyrkere og landboforeningen DLSyd.

Vi er glade for, at kommunen er positive medspillere på dette område, så vi fortsat kan læsse roerne fra vejkanterne, men det kræver naturligvis også, at vi som roedyrkere medvirker til at få det til at fungere problemfrit.

Så, kære medroedyrkere, husk at reetablert rabatten hurtigst muligt, hvis du har lavet spor i forbindelse med roelæsningen!

*Hans Peder Madsen
Danske Sukkerroedyrkere*

Ansøgning om legat fra den tidligere Nakskov Sukkerroedyrkerforening

Den tidligere Nakskov Sukkerroedyrkerforening besluttede på sin sidste generalforsamling i 2007, at afkastet af foreningens resterende formue på ca. 2 mio. kr skal anvendes til gavn for landbruget i den egn, hvor foreningen har virket.

Dette omfatter Nakskov Sukkerfabriks dyrkningsområde i kampagnen 2006, som dækker et stort område på Lolland (midt og vestlige del af Lolland) samt dele af det tidligere Gørlev-område på Sjælland (nord- og vestlige del af Sjælland). Legatet er forbeholdt ansøgere, som er bosiddende i dette område.

Fabriksudvalget til Nakskov - et udvalg under Danske Sukkerroedyrkere, bestående af bestyrelsesmedlemmer fra det pågældende område - administrer midlerne.

Der forefindes ikke ansøgningsskema.

Ansøgningen sendes til:
Danske Sukkerroedyrkere • Axeltorv 3, 1. sal • 1609 København V
E-mail: ks@if.dk

CACTUS

- IKKE TIL
AT KOMME
UDEN OM!

Højtydende nematodesort* på
både inficeret og uinficeret jord

*i NBRs forsøg 2010-2011

Nematoder ligger pletvist fordelt i marken, derfor er det vigtigt,
at sorten også yder på ikke inficeret jord.

Det gør Cactus, og det sikrer dig et højt udbytte på hele marken.

MARIBO®

your partner in sugar beet...

Maribo Seed · Højbygårdvej 31 · DK-4960 Holeby
Tel: +45 5446 0700 · Fax: +45 5446 0701
www.mariboseed.com · info@mariboseed.com

DANMARK
PP

Magasinpost - SMP
ID-nr. 46584

Al henvendelse til: Danske Sukkerroedyrkere, Axeltorv 3, 1., 1609 København V.
Ændringer vedr. abonnementet ring venligst 33394220